¶ Roberti Vvhitintoni Lichfeldiensis Oxoniensis Declamationes.

De synonimis
Appellatiuorū
Deorum
Dearum
Deorum
Dearum
Heroum
Heroinarū
Claroru virorū
Heroum
Heroinarū
Claroru virorū

De epithetis
Ataliū ḡdrupedū
Chrono. & publicarū
Topograph. & priuatarum
Bellicarum
Heroum
Heroinarū
Claroru virorū
Lucorum
Reptilium
Auium
Insectorum
Aquatilium
Fruticum
Herbarum
Florum
rerum.

¶ De variandi formulis tam pedestri q̄ soluto sermone.

¶ Experientiæ de virtutis immortalitate.

¶ De veterum Romanorum magistratibus.

¶ Eiusdē Vvhitin. Carmen dilucidum ad Lectorem.

POnat Rhinoceros teretes cornua tauros
Ponat vipereæ toxica Zoilus
Nec damnet Criticus cornificus pitum
Quę vates dat opusculum.
Natus Nicomachi nō sine maxima
Dixit laude sua quæq; scientia.
A nullo poterit conuicio affici
Præterq̄ illius inscio.
Assit Quintilius iustus hic arbiter
Mecenasq; suas afferat huc manus
Si vatem studeat carpere Zoilus
Dignū suppliciū ferat.

¶ Eiusdem Vvhitintoni distichon.

Expecto a doctis tutamina iusta laborum,
Inuidulis odium, præmia digna deo.

¶ Robertus VVhitintonus Lichfeldiensis grammatices magister, profitetur Anglie, in florentissima Oxoniensi academia laureatus Lectoribus salutem dicit.

cimus quasdã variandi formulas: cultus arctiꝰ instituo / ad ampliores (Warte suo vt fertur) faciunt aspiret. In hac ꝓfessione dei edition: nõ obstitisset hæ rattiana: admonitio: plerumq; calcaneꝰ ꝓpositi odiosa incuria: dissoluta ad vnũ opiſcula mẽdis celeberrimis deprauata sunt. Adeo vt saturnina fauce ſepius ꝓcrimanoſtrarũ incubationũ exterminiũ eſſet ſuꝑ nos. Pertin⁹ igit vos cãdidi lectores / ãnos ſtra in veſtrã expectationem fuit pietas: vt ſicubi veteranoꝝ canũ ꝙ obtrectatorũ latratus audire contingat rabidos: nostros a pio opere ꝓhibeatis. Oꝺ ſi affectũ curanq; ſi veſtra equitas: auctior et locupletior in Anglã iuuentutẽ nostra deſiderabit industria. dicte authore ꝙ tutate deo cui hoc exile opuſculũ dicamus. Cui debetur gloria / laus / et honor.

Synonyma de hac litera A.

¶ To be abãdant. Sum dedit⁹ Colo

Sum intentus

Abundo Sum mãcipat⁹

Affluo

Exubero

Supero ¶ Attendaunce.

Sceleo

Sceturio Opera

Superfluo Obſeruantia

Luxurio. Famulatus

Redundo Obſequium

Miniſterium

¶ Abundaũce / or plenteth. To aske or enquyre.

Abundantia

Affluentia Rogo

Exuberantia Interrogo

Ubertas Oro

Copia Rogito

Opulentia Peto

Plenitudo Posco

Luxuries Postulo

Flagito

Inquiro

¶ To applye. Exquiro

Percontor

Aſtipulor

Applico Aſſiſtor

Iuxta

Incumbo

Inſiſto To aray or to dyght.

Inſto

Inſudo

Inuigilo Ordo

Operam do Veſtio

Operã nauo Amicio

Adiungo animũ Induo

Applico animũ Como

Exercitus

Manus

Copie

Apparell or araye.

Apparatus

Amictus

Amiculus

Ornatus

Veſtis

Veſtitus

Cultus

Veſtimentũ

Indumentũ

Induuie

Exuuie

Spolis

¶ To amende.

Corrigo

Caſtigo

Emendo

Limo

¶ To agre.

Congruo

Conuenio

Conſentio

Aſſentior

¶ An alyen or ſtraũgerſhe.

Alienigena

Peregrinus

Aduena

Alienus

Externus

Externus

Barbarus

Extraneus

¶ To be angry.

Irascor

Stomachor

Iracundor

Commoueor

Indignor

Fremor

Accendor

Succenſeo

Offendor

Egre patior

Egre fero

Moleſte fero.

Indignor

Tumeo.

¶ Anger or diſpleaſure.

Ira

Iracundia

Indignatio

Stomachus

Angor

Rancor

Synonyma de hac litera A.

Tamen
To assyste or to helpe.
Adiuuo
Adiuto
Subuento
Sublevo
Alleuo
Releuo
Auxilior.
Patrocinor
Adminiculor
Opitulor.
Suppeto
Supporto
Tueor
Tutor
Defendo
Assisto
Asto
Adsum
Suffragor
Presidio sum
Auxiliam fero
Opem fero
Suppetias fero

Assystence ayde or helpe.

Auxilium
Auxiliamen
Juuamen
Adjumentum
Adjutorium
Patrocinium.
Subsidium
Opitulamen
Presidium
Suffragium
Suppetie
Tutela
Defensio
Opis
Adminiculum

All or euery one.

Omnis
Totus
Cunctus
Universus
Unusquisq
Quisq

Singuli
Aged.
Annosus
Grandeuus
Senex
Longeuus
Senilis
Uetulus
Pronectus et ate
Confectus senio.
Decrepitus

Olde age.

Senectus
Senecta
Senium
Cani
Senilis etas

¶ Ouy.

Aliquis
Ullus
Quisplam.
Quisq

Able apte or mete.

Aptus
Idoneus
habilis
Concors
Quadrans
Consentaneus
Assentaneus
Congruus
Conueniens
Accommodatus

Astonyed/or amased.

sed.

Attonitus
Consternatus
Stupefactus
Perplexus.
Perturbatus
Exanimatus
Confusus
Incertus

¶ Almoost.

Prope
Propemodum
Ferme
Fere.
Propediem
Quasi

Anone.

Continuo
Statim
Illico
Ocyus
Cito.
Actutum
Raptim
Iamiam
Propere
Properanter
Celere
Celeriter
Extempore
Extemporaliter
Cursim
Uelociter
Inconstanter
Extemplo
Concito
Uestigio
Confestim
Festinanter.
Nulla mora
Dicto citius
Uelis equisq

¶ As soone as.

Utprimum
Ubiprimū.
Cūprimū
Statim vt
Iam vt
Cito vt

As thouge

Perinde acsi.
Eque acsi
Quod sens acsi
Non minus acsi.
Non aliter acsi

¶ All thoughe.

Etsi
Quanq

Quamuis
Licet
Tametsi.
Si
Cum

At this tyme.

Jam
Nunc
In presentiarū.
In presens
Hoc tempore

At the laste.

Tandem
Demum
Postremo
Postremum
Denig
Nouissime

Also or ouerwyse.

Insuper
Preterea
Item
Itemq
Itidem
Adhoc
Etiam
Quinetiam
Similiter
Uel
Tum

Afterwarde.

Postea
Postq
Posteaq
Post
Ubi
Postubi.
Simulac
Ut

¶ As.

Quasi
Tanq
Uelut
Uelut
Sicut

Sicuti
Ut
Vti
Quēadmodū
Cen

¶ To begynne.

To be ageynst.

Incipio
Inchoo
Instituo
Ineo
Orditor
Exordior
Auspicor
Initio

Adsentior
Obsisto
Obsto
Oppugno
Impugno
Repugno.
Resisto
Contra eo

A begynnynge.

Obluctor
Reluctor
Obnitor
Renitor

Principium
Initium
Origo
Exordium
Auspicium

To breke or berde

Inchoatio
Inceptum
Inceptio
Institutum
Capus

Frango
Confrango
Infringo
Rumpo
Irrumpo
Crepo

To bete or pumysshe.

Verbero
Cedo
Pendo
Affligo
Castigo
Animadverto
Castigo
Sumo penas
Sumo supplicia

To blame or accuse.

Accuso
Culpo
Incuso
Damno
Condemno
Insimulo
Arguo

¶ To beate

Reprehende
Vitupero
Redarguo
Reprobo
Carpo
Obiurga
Vitupero.

Ostende
Iacto
Effero
Laudo
Predico
Magnifico
Extollo
Glorior

¶ To bulte out.

To bynge forthe
Pario

Extorqueo
Exculpo
Elicio

Syno. VV.

Edo
Gigno
Educo
Produco
Profero
Enitor

Exilio
Relegor
Proscribor

To be asshamed.

Erubesco
Erubesco
Vereundor
Confundor
Pudet
Piget

¶ To bynde.

Obligo
Deuincio
Astringo
Obstringo

¶ To be bolde.

Audeo
Audax
Animositate affecior.

¶ To boyle

Effervesco
Effervesco
Ebullio
Effervesco
Scaturio

To backbyte

Detrahe
Detracto
Obrecto
Maledico
Carpo
Obloquor
Mordeo
Mordeo
Reprehēdo
Vitupero

Detractio
Obtrectatio

Obloquium
Maledictum
Susurri. rādi. rum.
Venenum
Venenum
Dens contus

¶ To boode or to
betoken.

Portendo
Indico
Significo.
Prognostico.

To be beten.

Verberor
Cedor
Vapulo
Dare
Luere
Plectere
Plectere
Pisere.

¶ To bete

Fero
Pesto
Fero

Buffmes

Pestis

¶ To bury

Sepelio
Condo
Tumo.

To play the brothel.

Scortari
Prostitui.
Fornicari

Verere

Stuprari
Vecari
Adulterari
Tyre.
Coumbere
Remgabere
Federa Veneris
Ingere.

Synonyma de hac litera B.

¶ Abrotheli or strupet.
Auis
Ales
Volucris
Meretrix
Volatile
Scortum
Venefica
Succuba
Concubina
Lupa
Adulters
Mecha
Pellex

¶ Abeest.
Animal
Animans
Jumentum
Belua
Pecus
Brutum

¶ Abedde.

¶ Abocher.
Cubile
Lectus
Carnifex
Torus
Lanius
Lectulus
Bouicida
Stratum
Macellarius
Grabatum

Abrothel house or a bawdye house.
A bushe of thornes.
Lupanar
Fornix
Prostibulum
Fanum
Taberna
Meritorium

¶ Abasked.
Construm
Calathus
Cordis
Collans

¶ Abuckler.
Scutum
Parma
Pelta
Cippeus
Umbo

¶ Abotte.
Lynter
Lembus
Nauigium

A bride or a fowle.

Bysse or stronge.
Validus
Robustus
Vigorosus
Nernosus
Lacertosus
Fortis
Potens
Ingens

Blacke or fadde.
Ater
Pullus
Niger
Lugubris
Fuluus

Beue or shorte.
Brenis

Bastwell or fatte.
Pinguis
Lenis
Optimus
Frugifer
Fertilis
Uber
Fecundus
Farax
Fructuosus
Ductifer
Luxuriosus

¶ Babbyngly.
Vaxquax
Linguax
Dicax
Verbosus
Linguosus
Futilis
Garrulus

¶ Barren.
Sterilis
Infecundus
Jeiunus

Waxer
Waxdentus
Infertilis
Infelix
Effetus
Arenosus
Iners

Commen / or vsed made.
Cõmunis
Vsitatus
Assuetus
Solitus
Vulgaris
Vulgatus
Frequens

Batayle or bickeryng.
Bellum
Prelium
Pugna
Certamen
Duellum

Bowynge or bendynge.
Procinctus
Declinis
Intentus
Pedita
Intens
Curuus

Byrtyme or season.
Wathre
Tempestas
Opportune.
Per tempus
In tempora.

¶ But.
Sed
Ceterum.
Verum
Tamen
Attamen
Quia

¶ By course.

Vicissim
Mutuo
Alternatim
Alterne
Vicissitudine
Alternis vicib⁹

It is better.

Prestat
Melius est
Satius est
Cõmodius est
Primo est
Potius est
Prestantius est
Optatius est.
Optabilius est
Prestabilius est

To coner or hyd.

Tego
Contego
Obtego
Operio
Velo
Celo
Abdo
Occulo
Occulto
Condo
Abscondo
Recondo
Obumbro
Obduco

To cry.

Clamo
Vocifero
Eiulo
Fremo
Rugio
Vulnio

To compell.

Cogo
Compello
Urgeo
Impello
Adigo

¶ To carry in.

Inuecho
Inuecto
Infero
Importo

To commaũde.

Jubeo
Mando
Precipio
Impero
Edico

To compare.

Comparo
Confero
Equiparo
Coequo
Assimulo

To comyn or talke.

Communico
Consentio
Confero
Cõmemoro
Sermocinor
Colloquor
Confabulor
Commentor
Ago
Memini
Verba facio
Sermonẽ habeo
Sermones cedo.

To curse.

Deuoueo
Exector
Imprecor
Male precor
Male opto

To coueyte.

Cupio
Aueo
Appeto
Expeto.
Desydero
Gliico
Gestio

Ambio
Affecto

¶ To cast.

Conijcio
Trajicio
Jacio.
Jaculor
Contorqueo

To company with.

Cõuersor
Conungo
Familiariter vti.

To contynue.

Persenero
Persto
Persisto
Maneo
Immoror

To cease.

Cesso
Desino
Desisto
Linquo
Omitto
Intermitto

¶ To content or latysfye.

Satisfacio
Placeo
Obtempero
Obsecundo
Complaceo
Satio
Explco
Morem gero
Gratũ facio
Obsequor
Gratificor
Inseruio.

To consydre.

Consydero
Penso
Pensito
Pensiculo

Trutino.
Libro
Rationẽ habeo
Cogito.
Reputo in animo.

To compasse.

Circũdo
Circumeo
Cingo
Circũfundo.
Ambio
Vallo

To sygne or testyfye.

Consulo
Consultum do
Suadeo
Admoneo
Porto
Adhortor
Doceo

To call.

Voco
Vocito
Appello
Appellito
Nuncupo
Memoro
Nomino
Dico

¶ To cherysshe or make of.

Foueo
Mulceo
Amplector
Complector
Indulgeo
Carũ habeo
Magnifico

Charge.

Cura
Onus
Pondus
Pronuncia

¶ A cofer ors chefle

Synonyma de his literis C,& D.

Area
Scrinium
Cista

¶ Coste.

Sumptus
Impense

Care or thought.

Cura
Anxietas
Angor
Molestia
Sollicitudo
Angustia
Dolor

A company.

Turba
Agmen
Multitudo
Cohors
Caterua
Phalanx
Cetus
Concio
Turma
Frequentia
Grex.

Chastyte/or clene lyuynge.

Castitas
Continentia
Pudicitia
Castimonia
Integritas
Munditia
Mundities vite.
Puritas

A custome.

Mos
Ritus
Consuetudo
Constitutio
Institutum

Accoyntaūce.

Noticia

Consuetudo
Conuersatio
Coniunctio
Familiaritas
Usus

¶ Curtesy or good maner.

Humanitas
Urbanitas
Decorū
Honestum
Morū probitas.

A cart or a charret.

Currus
Plaustrum
Epirhedium.
Rheda
Quadrige
Essedum
Ueha
Plenum

¶ Cronycles.

Cronica/orū.
Annales
Res geste.
Historie
Diaria
Fasti/orum.

Cleny.

Ornatus
Cultus
Comptus
Elegans
Splendidus

Clere or bryght.

Clarus
Lucidus
Splendidus
Fulgidus
Nitidus
Liquidus
Limpidus
Serenus
Purus
Perspicuus
Nitens

Corpscus
Lucolentus

¶ Chaste or clene.

Castus
Pudicus
Integer
Mundus
Incorruptus
Inuiolatus
Illibatus
Immaculat⁹
Intemeratus

¶ A coward.

Ignauus
Imbellis
Pusillanimis

Cruell.

Crudelis
Seuus
Dirus
Trux.
Truculētus
Ferus
Ferox
Atrox
Acerbus
Teter
Nepharius
Crudus
Torus
Uecors
Austerus
Efferus
Efferatus
Immanis

Curtesse or gentyll.

Humanus
Benignus
Facilis
Mitis
Mansuetus
Modestus
Clemens.
Comis
Blandus
Suauis
Dulcis
Lenis

Placidus
Gratus
Propitius
Mollis
Tractabilis

¶ Crokyd.

Curuus
Flexus
Pandus
Obliquus
Aduncus
Reduncus
Repandus
Sinuatus

Contynuall.

Continuus
Assiduus
Perpetuus
Perennis
Iugis

Contrary wyse.

Econtra
Econtrario
Econuerso
Rursus
Rursum
Eregione.
Ecuuerso.
Ex opposito

¶ With cause.

Merito
Iuste
Iure.
Non immerito
Non iniurie
Non abre.
Non indigne
Non inique

To deceyue.

Decipio
Fallo
Impono
Seduce.

Synonyma de hac litera D.

Detrudo
Illudo
Fraudo
Calno
Circumuenio
Ludificor
Verba do
Dolum struere.

To departe fro.

Discedo
Recedo
Abeo
Amollior

To desyre or pray.

Desydero
Oro
Peto
Postulo
Flagito
Obsecro
Queso
Supplico
Posco
Rogo
Intercedo
Interpello
Implore
Obtestor
Precor

To dysserre or prolonge.

Differo
Prolongo
Protelo
Protogo
Prodo
Protendo
Protrahe
Profero
Procrastino
Lacto
Cunctor
Morior

¶ To despyse/or disdayne.

Contemno
Despicio
Sperno
Fastidio
Negligo
Reiscio

Floccipendo
Nihilipendo
Vilipendo.
Dedignor
Aspernor
Aduersor

Abhominor

To doote.

Deliro
Desipio
Desipisco

To defende.

Defendo
Tueor
Tutor
Protego
Munio

A defense.

Defensio
Tutamen
Tutela
Protectio
Munimen
Munitio
Presidium

¶ To dye.

Morior
Expiro
Decedo.
Obeo mortem
Oppeto mortem.
Ago a lam
Migro ex hac vita
Excedo ex hac vita.
Concedo nature.
Occido
Effundo a lam.
Extrema patior

Dethe.

Mors
Letum
Exitium.
Odium
Lecto

Frigus letale
Letalis hyems

A deed body.

Cadauer
Corpus exanime.
Umbre gelide.
Extinctum corpus.

To destroye.

Destruo
Diruo
Dissipo
Vasto
Pessundo
Perdo
Corrumpo
Dilacero
Deleo
Extinguo
Exterminio
Depopulor
Euerto funditus

A dystruccyon or desolacyon.

Destructio
Desolatio
Interitus
Exterminium
Excidium
Euersio
Ruina
Clades.
Calamitas
Naufragium
Deletio
Vastitas
Casus

¶ To defyle.

Contamino
Polluo
Violo
Coinquino
Fedo
Inficio
Sordido

To dofore.

Vereor

Vereor
Promereor.
Commereor
Officia conferre.
Beneficia conferre.
Efficio

To denye.

Nego
Denego
Pernego
Refello
Repugno
Reclamo
Contradico.
Inficias eo
Contra eo
Infitior
Refragor
Tergiuersor

To doute.

Dubito
Ambigo
Vereo
Pesito.

To diuyde I sondre.

Diuido
Distinguo
Secerno
Separo
Segrego
Disiungo
Seiungo
Discreo
Discindo.
Dissolno
Distrahe

To drede.

Timeo
Metuo
Paueo
Formido
Pauesco.
Extimeo
Extimesco
Vereo
Vereico
Vereor

Synonyma de hac litera D.

Terreor
Trepido

¶ Diede.
Metus
Timor
Pauor
Formido

Distaūce or space.

Distantia
Spacium
Interuallum
Intercapedo

¶ To declare/or shewe.

Declaro
Manifesto
Ostendo
Edoceo
Significo
Explico
Expono
Enucleo
Enodo
Dilucido
Expedio
Explano
Aperio
Expromo
Narro
Refero
Patefacio
Reuelo
Nuncio
Pando
Expromo
Demonstro

¶ Diligence or labour.

Diligentia
Industria
Opera
Labor
Studium
Sedulitas

Derkeneſſe.

Tenebre

Caligo
Umbra
Nubila

¶ Deſire.

Deſyderium
Uoluntas
Cupido
Cupiditas
Libido
Studium
Amor
Affectus
Uotum
Auiditas
Appetitus
Ardor

¶ A dote.

Ostium
Fores
Janua
Ualua
Limen
Aditus
Introitus
Ingreſſus
Uestibulum

Deceyte or falſhed.

Dolus
Fallatia
Deceptio
Fraus
Tecyna
Fabrica
Impoſtura.
Jucus
Inſidie
Aſtutia
Calliditas.
Uerſutia
Uaframentum
Circūuentio
Tergiuerſatio

Deceytful or crafty.

Doloſus
Aſtutus
Callidus

Vafer
Uerſutus
Subdolus
Inſidioſus
Fraudulentus
Uerſipellis
Fallax

A departynge.

Diſceſſus
Diſceſſio
Abitus
Abitio
Receſſus
Receſſio
Fuga

Diſſencyon or varyance.

Diſſentio
Diſſidium
Diſcordia
Contentio
Diſcrimen
Certamen
Inimicitie
Ire
Simultas
Factio
Seditio
Lis
Litigium
Controuerſia
Pugna
Scisma
Altercatio
Bellum

¶ Defence.

Defenſio
Monimen.
Tutela
Tutamen

A daunce.

Choros
Tripudium
Saltatio

A dyfference.

Differentia

Diuerſitas
Diſtinctio
Diſparitas
Delectus

¶ A denne.

Spelunca
Spelea
Latebre
Latibula
Antrum
Lacus

A draght/or a ſyege.

Latrina
Cloaca
Secceſſus
Fotica

¶ Dowge/or mucke.

Stercus
Letamen
Fimus

¶ Dylygent.

Diligens
Accuratus
Uigilans
Sedulus
Studioſus.
Induſtrioſus
Operosus

¶ Dourtfull.

Dubius
Ambiguus
Anceps
Perplexus
Incertus

Deynty.

Delicatus
Deliciosus
Lautus
Sumptuoſus
Suauis
Opiparus
Saltaris

Synonyma de hac litera E.

¶ Wesy/restfull.
Cupidus
Auidus
Studiosus
Ardens
Appetens
Cupiens

Werke or blacke.

Ater
Furuus
Obscurus
Tenebrosus
Umbrosus
Cecus
Caliginosus
Fuscus
Opacus
Teter
Pullus
Niger

To excell or passe.

Excello
Precello
Antecello
Prenito
Presto
Prepolleo
Supero
Vinco
Anteco
Preco
Anteeedo
Preemineo
Superemineo

To encrease.

Augeo
Augesco
Amplio
Amplifico
Adiscio
Addo
Adiungo
Aggrego
Augmentor

¶ To ende.

Finio
Perficio

Compleo
Perago
Consummo
Termino
Emem facio
Absoluo

¶ An ende.

Finis
Terminus
Exitus
Meta
Limes

¶ Ease or rest.

Quies
Otium
Requies
Quietudo
Otiatio
Tranquillitas

Easy or restfull.

Quietus
Otiosus
Tranquillus
Lentus
Securus
Placidus
Mollis

¶ An encrease.

Incrementum
Augmentum
Augmentatio
Ampliatio
Additio
Accessio
Additamentu.
Cumulus

¶ To ete.

Edo
Comedo
Manduco
Pasco
Vesco
Epulor

¶ A letter.

Epistola
Epistolium.
Epistolunacula
Epistolsolum
Litere
Literule

¶ An enmemy.

Inimicus
Hostis
Emulus
Aduersarius
Perduellis
Rebellis

Excellent.

Excellens
Precellens
Prepollens
Penitens
Prestans
Eximius
Illustris
Egregius
Perspicuus
Insignis
Inclytus

Elegant/or ornate style.

Elegans
Facundus
Ornatus
Limatus
Comptus
Politus
Limatus
Cultus
Compositus
Venustus
Nitidus
Suauis
Laboratus

Lupdent/or playne.

Lucidus
Planus
Manifestus
Apertus
Expeditus
Lucidus

styles.

To fyll or stuffe.

Impleo
Complco
Repleo
Suppleo
Expleo
Infertio.
Refertio
Farsertio.
Satio
Saturo

¶ To folowe.

Sequor

Synonyma de haec litera F.

Sector
Confector
Imitor

¶ To fynde.

Inuenio
Comperio
Reperio
Offendo

To flater or cor-
fauell.

Assentor
Adulor
Obsequor
Arrideo
Obsecundo
Blandior

¶ Fylthynesse.

Immūditia
Immundities
Illuuies
Sordes
Sordities
Feditas
Turpitudo
Inquinamentū
Spurcitia
Squalor

¶ Fastnes.

Fides
Fidelitas.
Constantia
Stabilitas

¶ A faute/or a
tresp ce.
Peccatum
Delictum
Crimen
Errarum
Offensio
Offensum
Culpa
Vitium
Commissum
Admissum
Flagitium
Facinus
Scelus

Nefas
Nora
Reatus
Maleficium
Malefactū
Iniquitas

¶ Fatnes.

Pinguedo
Pinguitudo
Sagina
Adeps

A flaterer.

Assentator
Parasitus
Gnatonicus
Adulator
Blandiloquus
Obsequiosus

¶ A fyre.

Ignis
Pyra
Rogus
Focus
Flamma
Incendium

¶ A fader.

Pater
Genitor
Parens
Sator

¶ Funerals or dy-
rryges.
Exequie.
Interie
Funera

Famous or noble.

Celebris
Insignis.
Egregius
Eximius
Clarus
Nominatus
Emplus
Perspicuus

¶ Full.

Plenus
Distentus
Repletus
Refertus
Fetus

¶ Fylthy.

Sordidus
Sordidulus
Turpis
Immūdus
Fedus
Inquinatus
Pollutus
Maculatus
Contaminatus
Fetidus
Obscenus
Corruptus

¶ Folysshe.

Stultus
Stolidus
Fatuus
Insulsus
Insipidus
Insensatus
Insipiens
Imprudens.
Indoctus
Ineptus
Delirus
Desipiscens
Hebes
Tardus
Obtusus
Temerarius
Rationis expers
Rationis inops
Mouo
Idiota

¶ Familyer.

Familiaris
Domesticus
Coniunctus
Conuersatus

¶ Aferde.

Timidus

Timens
Pauidus
Trepidus
Exanimis
Exanimatus
Metuculosus
Ueritus
Stupidus
Attonitus
Tremefactus
Territus
Tremebundus

False or vntrwe.

Falsus
Fallax
Infidelis
Infidus
Iniustus
Dolosus
Astutus
Pernicax
Furtiuus
Fraudulentus
Uafer.
Uersutus
Subdolus
Uersipellis
Callidus
Mendax
Bilinguis

¶ Forgetfull.

Oblitiosus
Oblimus
Immemor

¶ Fewe or lytell.

Pauci
Rari.
Infrequentes

To get / or obteyne.

Compāro
Concilio
Acquiro
Impetro
Obtineo
Paro
Exoro
Pario.

Synonyma de hac literâ G.

Potior
Assequor
Consequor
Adipiscor
Nanciscor
Lucror

To gouerne or rule.

Suberno
Rego
Cohibeo
Freno
Tempero
Prælideo
Præsum
Moderor
Domare

To go about

Conor
Molior
Nitor
Enitor
Paro
Studeo
Satago
Operam do

To gadre in one.

Congrego
Colligo
Coadano
Cogo
Coniungo
Congero
Conglomero
Convoco
Compello
Contrahо

To gyue.

Do
Dono
Concedo
Tribuo
Præbeo
Impendo
Confero
Præsto
Largior
¶ To greue

Bruno
Molesto
Sollicito
Vexo
Torqueo
Uro
Mordeo
Moleo
Coquo
Turbo
Crucio
Ango
Frango

¶ A glotton.

Epulo
Comedo.
Gulo
Helluo
Ligurio
Mando
Edax
Pantagrus
Comestor
Uorax

To go ouer/or de-
ronde.

Transcendo
Transeo.
Transilio
Supero
Erupero
Trangredior

To go roũde about.

Circumeo
Lustro
Obeo
Obambulo
Circuo
Ambio
Obeo
Giro

A good tourne.

Beneficium
Meritum
Officium
Donum
Munus

Benefickia
humanitas

Goodes or ryches.

Bona
Dmitie
Opes
Fortuna
Copie
Facultates
Res
Census
Faza
Opulentia

The grounde.

Terra
Humus
Solum
Tellus

Goynes or vauntage.

Lucrum
Utilitas
Emolumenti
Fructus
Fenus

The goute.

Arthesis
Arthetica passio
Podagra
Chiragra
Podagra

Gentylnes

humanitas
Benignitas
Facilitas
Mitas
Modestia

A gypte.

Donum
Munus
Premium
Beneficium
Liberalitas

A grenne or herbe.

Lagnens
Pedica
Trica
Compes
Inuolucrum
Decipula
Tendicula
Uenabulum

¶ A grane.

Sepulcrum
Tumulus
Taphus
Mausoleus
monumentũ
Bustum
Loculi
Spelunca
Sarcophagus
Urna apud Ouidiũ.

¶ A gentyman.

Nobilis
Ingenuus
Liber
Generosus
Proceres
Clarus
Insignis
Illustris
haud obscurus

¶ A gonne.

Tormenti bellici
Bombarda
Funda balearica.
Globus ignens
Globꝰ sulphureus

Grete/or mygthy.

Facilis
Uastus.
Ingens
Grandis
Validus
Uehemens
Immensus
Immanis
Fortis

¶ Good or lucky.
Bonus
Beatus
Faustus
Felix
Fortunatus
Secundus
Dexter
Prosper
Incolumis
Probus
Commodus
Auspicatus
Letus

¶ Greuous or paynfull.
Grauis
Molestus
Tediosus
Acerbus
Amarus
Odiosus
Onerosus
Intollerabilis
Aduersus
Dolorosus
Laboriosus
Erumnosus
Luctuosus
Luctifer
Dolorifer

¶ Gladly.
Libens
Libenter
Cupide
Auide
Maxime
Spontaneè
Vehementer

¶ In good season.
Mature. Opportune.
Tempestiue
In tempore
Ipso tẽpore
Per tempus

¶ Gretely.
Valde
Oppido
Admodum
Vehementer
Maxime
Obnixe
Impendio.
Optime
Plurimum
Magnopere
Summopere
Misere
Vltrà in modũ
Iterũ atq; iterũ.

¶ To hye or make hast.
Propero
Accelero
Maturo
Perarro
Festino

¶ To hurte.
Noceo
Officio
Lædo
Offendo
Incommodo
Obsum

A hurte or a losse.
Damnum
Malum
Detrimentum
Incommodum
Dispendium
Iactura
Derogatio
Iniuria
Iniurium
Nocumentum
Lesio

Penynes or sadnes.
Dolor
Luctus
Egritudo
Tristicia
Erumna
Sollicitudo
Afflictio
Amaritudo

Heuen.
Celum
Olympus
Polus
Æther.
Astra
Solum celeste.
Regna supera
Stelliger axis
Paradisus
Empti celsi.
Dyndima celi.

Heuly dwellers.
Dij
Dini
Celites
Superi
Celicole
Celigene

¶ Hell.
Infernus
Inferi
Infera
Tartarus.
Orcus
Erebus
Phlegeton
Acheron
Auernus
Styx
Cocytus
Barathrum
Regna Plutonis.
Inferne sedes.
Infere sedes
Infernales sedes.
Umbre tartaree.
Inamabile regnũ

¶ House.
Domus
Domicilium
Ædes
Casa
Edificium
Tectum
Wanso
Husbande
Sponsus
Conjunx
Maritus
Vir

¶ Heape.
Cumulus
Acervus
Congeries
Agger
Strues
Conglomeratio.

¶ Hell spyrytes.
Demones
Demonia
Manes
Lemures

¶ Hunger.
Esuries
Esurigo.
Esuritio
Inedia
Fames.

¶ Heuy.
Grauis
Grauidus
Ponderosus

¶ Hye.
Alius
Editus
Excelsus
Precelsus
Aereus
Sublimis.
Eminens
Procerus
Prerupтus
Arduus
Etherius
Superus.
Supernus
Summus
Subuiser.

Synonyma de hac litera K & L.

¶ here after.
Post
Postes
Posthac
In posterū
In futurum
A modo
Posterius

¶ A horselytter.

Lectica
Hexaphoron

¶ To inteyse.

Illiceo
Illiceo
Pelliceo
Pronoco
Lacesso
Suggero
Irrito
Inutto
Induco
Inesto

To ioyne togyder.

Coniungo
Compingo
Conglutino
Compono
Condo
Connecto
Coapto

¶ Infeccyon.

Infectio
Contagio
Pestis
Corruptio
Lues
Frugo
Venenum
Virus

¶ Tyssue.

Propago
Progenies
Soboles

Proles
Liberi

¶ An Image.

Imago
Simulacrum
Simulamen
Statua
Signū
Effigies

¶ An enchauntynge.

Incantatio
Pharmaceutria
Decateia carmina
Venena portēfera.
Magica carmina.
Carmina circea.
Phitrum

¶ Inwarde partes of man.

Vitalia
Precordia
Viscera
Exta
Penetrālia
Intestina

¶ In thys meane tyme.

Interes
Interim
Interea loci
Interea tpis

¶ In so moche.

Intantum
Adeo
Usqadeo
Usqeo
Tanto
Eo.

¶ An Inne.

Diuersorium
Hospitium
Tabernaculū.

¶ To kepe in or holde vnder.

Cohibeo
Coerceo
Domo

Freno
Supprimo
Contineo
Subiugo

¶ To knowe/or perceyue.

Scio
Nosco
Noui
Intelligo
Percipio
Calleo
Teneo
Sentio
Perspicio
Perscntisco
Cōpertū habeo
Exploratū habeo
Perspicuum est
Certum est
Clarū est
In promptu est
Patet
Constat
Liquet
Haud ignoto
Nō latet me.
Nō fugit me
Nō preterit me.
Non fallit me.
Nō ignarus sum
Nō inscius sum
Nō imprudēs sum
Nō nescius sum
Nō incertus sum
Nō dubius sum.
Nō perplexus sum

Nō dubium est
Nō cognitū est
Nō occultum est
Nō ignotum est

¶ To kyll or slee.

Occido
Cedo
Perimo
Interimo
Neco
Interficio
Trucido
Macto
Jugulo

Extinguo
Exterminо.
Neci trado
Morti trado

¶ To kepe close.

Celo
Reticeo
Occulo
Occulto
Velo
Abscondo
Recondo
Tego

¶ To kepe fro:

Arceo
Defendo
Prohibeo
Cohibeo
Coerceo
Fugo
Aufugo
Repello
Prepulso
Abigo
Prohibeo

¶ A kynsman.

Cognatus
Necessarius
Cōsanguineus.
Contribulis

¶ A kytchen.

Coquina
Culina
Popina

To lyke or please.

Delectat
Iuuat
Libet
Oblectat

¶ To lacke.

Careo
Deficio
Vaco
Desigo

¶ Tolleue.
Linquo
Derelinquo
Destituo
Desero
Deficio
Dimitto

Tolet passe.

Omitto
Pretereo
Pretermitto
Transeo
Taceo
Sileo.
Reticeo
Supersedeo
Missum facio

Tolamente.

Lamentor
Gemo
Plango
Suspiro
Ploro
Lachrymo
Ingemo
Ingemisco
Lugeo
Mereo
Eulo
Fleo
Conqueror

Lamentacyon.

Lamentum
Lamentatio
Gemitus
Suspirium
Planctus
Lachryme
Meror
Emulatus
Luctus
Dolor
Querimonium
Threni

¶ Lykenesse.

Similitudo
Imago

Species
Forma
Facies
Vultus
Effigies
Exemplar

Layte/or lyghtnynge.

Fulmen
Fulgur
Ignis
Trifidus
Trifulcus

¶ Lowe.

Imus
Humilis
Depteſſus
Profundus
Altus
Summiſſus
Infimus
Demiſſus
Suppteſſus
Depteſſus

¶ Lecherous.

Luxuriosus
Libidinosus
Mulierosus
Impudicus
Lasciuus
Mollis
Spurcus.
Illecebrosus
Lubricus
Venereus
Mechus
Sanco
Salax
Sardanapalus

Last or hyndermeſt.

Extremus
Postremus
Supremus
Ultimus
Nouissimus

¶ Lyberall.

Liberalis
Largus
Munificus
Benignus
Benificus
Magnifilis

Lerned

Doctus
Expertus
Literatus
Eruditus
Peritus

¶ Lene.

Macer
Macilentus
Tenuis
Ieiunus
Male pinguis

To make of / or cheryſſhe.

Foueo
Amplector
Complector
Magnifacio
Charū habeo
Magnipendo
Indulgeo

To may / or can.

Poſſum
Valeo
Queo
Lucet

Poteſtas
Facultas est vel datur.
Copia
Libertas
Phas
In manibus est.
Penes me est
Sum compos
Sum potis
In me restat

¶ To make.

Facio
Reddo

Efficio
Conficio

To note or marke.

Noto
Annoto
Aduerto.
Animaduerto.

To amende / or correcte.

Emendo
Corrigo
Castigo
Reſartio

To meſure or rule.

Menſuro
Moderor
Tempero
Metior
Contineo
Cohibeo.
Freno
Rego
Comprimo

To mocke or skorne.

Illudo
Irrideo
Eludo
Derideo
Subſanno
Rideo
Ludificor
Cachinno

To moue / prouoke / or stirre.

Moueo
Prouoco
Lacesso
Stimulo
Instimulo
Extimulo
Irrito
Incendo.
Inflammo
Inuito
Urgeo.

Synonyma de hac litera M & N.

Instigo
Hano
Exacuo
Incito
Suadeo
Consulo
Adhortor

To moder or measure.

Moderor
Tempero
Contineo
Cohibeo
Coerceo
Compesco
Freno
Reprimo
Retringo

It is metely.

Equum est
Justum est
Dignum est.
Consentaneum est.
Rectum est
Decet
Convenit
Congruit
Expedit
Oportet
Postulat res
Expetit res
Exigit res
Desyderat res
Exposcit res

A marke/or ende.

Meta
Limes
Finis
Terminus

A maryage/or weddynge.

Nuptie
Connubium
Matrimonium
Contugium
Hymeneus
Tedeagales

Cibus
Cibaria
Dapes
Edulium
Obsonium
Alimentum
Alimonia
Epule
Refectio
Penus
Victus
Uiaticum
Cómeatus

A mayde servaūt.

Ancilla
Famula
Serua
Pedisequa.
Adolescentula
Virgunculla

A moche/or scorne.

Risus
Derisio
Illusio
Ludibrium
Irrisio
Derisus
Sanna
Cachynnus
Ridiculum
Subsannatio

Warcheaundyse.

Merces
Meretimonium
Commertium

A messynger.

Nuncius
Internuncius
Tabellarius
Tabellio
Serulus

A mother.

Mater
Genitrix
Parens.

Wery.

Lemo
Letabundus
Jocundus
Hilaris
Ridens

Wanyfolde.

Multiplex
Multiparius
Multiformis
Multimodus
Multigenus

Wourynge.

Luctuosus
Luctisonus
Mestus
Lucifer
Dolorifer
Lamentabilis
Lachrymabilis
Lugubris
Gemebundus
Querulus
Lachrymosus

Waddel or wode.

Amens
Demens
Insanus
Furiosus
Rabidus
Uesanus

Wanyac.

Lunaticus
Freneticus
Demoniacus
Limphaticus
Mente captus
Mentis inops

Many.

Multi
Frequentes
Complures
Crebri

Anygarde.

Warus
Tenax
Durus
Difficilis
Illiberalis
Aridus

Wanowle.

Bubo
Noctua
Pulula
Strix
Nyctimene
Lucifuga
Auis feralis
Auis funesta
Escalaphus
Auis dena

A nette.

Rete
Cassis
Linum

A nopse.

Sonitus
Sonus
Strepitus
Clamor
Fragor
Murmur
Stridor
Fremitus
Clangor

A nox.

Bos
Juuencus
Taurus
Bubulcus

A nrybur.

Proximus
Propinquus
Vicinus
Conuicaneus

Wyghe or by.

Vicinus

Propinquus
Finitimus
Confinis
Conterminus
Coniunctus
Contiguus

¶ Newe.

Nouus
Nouellus
Nouellus
Nuperus
Neotericus
Recens

¶ Naturall.

Naturalis
Innatus
Ingenitus
Insitus
Natiuus
Ingeneratus
Genuinus
Hereditarius

Norwithstãdyng.

Tamen
Attamen
Uerũtamẽ
Nihilominus
Nihilosecius

¶ To obey.

Obedio
Parco
Obrempero
Auscultо
Obsequor

To order or set in ordre.

Ordino
Digero
Instruo
Dispono
Dirigo
Constituo
Instituo
Colloco

To ouerse or perule.

Recognosco
Recenseo
Pernosco

¶ Opportunite/or leaser.

Oportunitas
Tempus
Otium
Locus
Facultas
Copia
Potestas
Maturitas

¶ Oppyron.

Opinio
Sententia
Iudicium
Coniectura.

¶ Oyle.

Oleum
Oliuum
Palladie
Latices

¶ Olde tyme.

Antiquus
Priscus
Uetus
Uetustus
Ueteranus
Pristinus
Prior

Obstynate or styffe.

Obstinatus
Durus
Rigidus
Difficilis
Pertinax
Obduratus

¶ Other.

Alius
Alienus
Reliquus

Cetera

¶ Anoore.

Remus
Remigis
Remigium

¶ Only.

Tantum
Duntaxat
Solum
Solũmodo
Demum

¶ Ofte tymes.

Sepe
Sepenumero
Sepius
Crebro
Frequenter
Multoties

¶ In olde tyme.

Olim
Iam olim
Iampudem
Antiquitus
Apud priscos
Apud maiores
Apud seculũ prius
Apud antiquos
Apud veteres

¶ Otherwyse.

Aliter
Aliorsum
Secus
Secius
Alio modo.
Alio pacto
Alia ratione
Alia lege.
Alieno more
Alias artibus

¶ To pacyfye.

Placo
Placor
Pacifico
Mulceo

Mitigo
Mollio
Sedo
Lenio
Restingo

¶ To punyshe.

Punio
Castigo
Corrigo
Vindico
Vlciscor.
Affligo
Torqueo
Animaduerto
Mulcto
Crucio.

¶ A punyshement.

Pena
Supplicium.
Castigatio.
Mulcta
Ultio
Vindicta
Animaduersio
Tormentum
Cruciatus

¶ To plucke out.

Euello.
Extirpo
Eradico
Eruo

¶ To pardon.

Parco
Ignosco
Dimitto
Veniam do.
Remitto
Indulgeo

¶ To put out.

Expello
Excludo
Eliceo.
Eiscio
Extrudo
Excutio
Exigo

Synonyma de hac litera P.

¶ To profet/or be good for.
Prosum
Proficio
Conduco
Commodo
Confero
Expedit
Interest

To publysshe.
Publico
Promulgo
Divulgo.
Differo
Predico
Manifesto
Spergo
Palam fero
vel facio.
In lucē profero.

To percepne or vnderstande.
Percipio
Intelligo
Comperio.
Invenio
Perspicio
Cognosco
Accipio
Audio
Video
Compertū habeo
Exploratū habeo
Perspectū ē mihi.
Spectatū est mihi
Exploratū est mihi.
Expertū est mihi
In promptu est

To praye.
Oro
Obsecro
Queso
Supplico
Implozo
Interpello
Intercedo.
Precor
Obtestor

To pincke i sondre.
Diuello
Dirimo
Dissolno
Distraho

To parte or distrybute.
Distribuo
Impertio
Partior

To prophecy.
Cano
Divino
Predico
Presagio.
Vaticinor
Augurer.
Ariolor
Prophetor

A prophecye.
Vaticinium
Oraculum
Presagium
Augurium
Fatum
Arcanum
Sortes fatidice.
Tripodes
Coritus
Prophetia

To promesse.
Promitto
Spondeo
Recipio
Juro
Fidem do
Confirmo
Policeor

Powerte/or nede
Penuria
Inopia
Paupertas
Egestas
Indigentia
Paupertes

Syno. VVhitin.

Prolongacyon.
Prolongatio.
Prolixitas
Profusitas
Protelatio

Pensyvnesse/or sadnesse.
Anxietas
Angor
Sollicitudo
Egritudo
Tristitia
Mestitia
Dolor
Grauitas
Luctus

A progenye or kynred.
Progenies
Prosapia
Propago
Stirps
Cognatio
Genus
Tribus
Parentela
Sanguis
Origo
Consanguinitas
Domus
Familia
Generatio
Semimen
Radix
Genealogia

¶ A prysonment.
Carcer
Carceratio
Ergastulum
Claustrum

A proctor/or attorney.
Procurator
Aduocatus
Patronus
Defensor
Orator

Tutor
¶ A purpose/or entent.
Institutum
Inceptum
Propositum
Conatus
Uolantas
Expectatio.
Animus

A ploughman.
Arator
Colonus
Agricola.
Rusticola
Rusticus
Cultor.

¶ Porson.
Uenenum
Intoricum.
Acouitum.
Virus

A pleasure /or commodyte.
Commoditas
Cōmodum
Amenitas
Oblectamen.
Oblectamentū
Delectamentū
Delectatio
Oblectatio

A provocacyon.
Provocatio
Irritamen
Irritamentum
Irritatio
Incitatio
Incitabulum
Incentivum
Instigatio
Illecebre.

A parler or privy chambre.
Conclane
Cenaculum

Penates
Penetrale
Thalamus
Domus interior

A propte.

Fultrum
Sustentaculum
Tubicen
Columna

A promesse

Pactum
Promissio
Promissum
Fides
Conuentio
Pactio
Pollicitum
Pollicitatio
Uotum
Fedus
Juramentum
Jusiurandū

Profytable.

Utilis
Cómodus
Frugalis
Frugifer
Frugi

Pleasaunte.

Gratus
Jocūdus
Amenus
Suauis
Placidus
Acceptus
Mulcis
Delectabilis
Delicatus
Uoluptuosus
Laurus

Poore or nedy.

Pauper
Indigens
Indigus
Inops
Egenus

Ignobilis
Inglorius
Plebeius
Egens

Prowde or arrogaut.

Superbus
Arrogans
Elatus
Tumidus
Insolens
Inflatus
Ambitiosus
Jactabundus
Gloriosus
Pomposus
Imperiosus
Superciliosus
Criticus
Fastidiosus
Uultuosus
Tetricus

To quake or tremble.

Quatior
Tremo.
Tremisco
Trepido
Concutior

To quenche.

Extingo
Restingo
Refrigero

Quakynge.

Tremens
Tremebūdus.
Tremulus
Trepidus
Tremiscens

Toreward.

Dono
Munero
Remunero
Premior

To rule.

Rego
Guberno
Impero
Freno
Dominor

To resiste.

Restituo
Reddo
Retribuo
Reuendo
Refero
Redimo

To rydde out.

Libero
Soluo
Eripio
Eruo
Dissoluo
Euoluo
Extraho
Eximo
Expedio.
Educo
Absoluo
Redimo

To remayne.

Maneo
Supero
Resto
Superstum
Relinquor
Resideō est
Reliquum est

To refreshe.

Recreo
Reficio
Refoueo
Refocillo
Refrigero
Confirmo
Releuo
Resartio
Restauro
Uiuifico

To refuse.

Refugio
Recuso
Repello
Reiscio
Reuudio
Renuncio
Fenio
Abnuo
Repugno
Denego
Refuto
Respuo

To renewe.

Renouo
Restauro
Reparo
Reficio
Redintegro
Resartio.

To remembre.

Recordor
Reminiscor
Memini
Memoriæ tenere.
Memoriæ cōplector.
Mente repono.
Memorie mādo.
Sum memor

Reste, ease, or peace.

Otium
Otiatio
Quies
Requies
Quietudo
Tranquillitas.
Pacatio
Par
Portus

Rentes or prouent.

Redditus
Fructus
Prouentus
Emolimentū
Uectigal

Fructe or a hepe

Congeries
Cumulus
Acervus
Agger
Moles
Globus
Strues
Strages

A rebuke.

Probum
Opprobrium
Dedecus
Turpitudo
Impropertum
Ignominia
Vituperium
Infamia
Nota
Crimen
Labes
Macula

Rough or austere.

Austerus
Rigidus
Severus
Asper
Scuus
Intollerabilis
Acerbus
Morosus
Iracundus

Rude/rustycal/or vplondyssche.

Rudis
Rusticus
Agrestis
Rusticanus
Immoratus
Inexpertus
Iners
Indoctus

Reed.

Rubrus
Ruber
Rubellus
Rubicundus
Rufus

Purpureus
Roseus
Lutheus

Rough as a berde.

Hirsutus
Pilosus
Numerosus
Copiosus

Ryche.

Dives
Opulentus
Dis
Abundans
Copiosus
Locuples

To sacrifyce.

Sacrifico
Immolo
Libo
Lito
Adoleo
Placo
Offero
Pio
Macto hostiam
Dico hostiam
Cedo hostiam

A sacrifyce.

Sacrificium
Immolatio
Libamen
Litamen
Oblatio
Holocaustū
Hostia
Victima
Piacula
Sacra
Res diuina
Cultura diuina
Cultus diuinus
Honor diuinus.

To shone/auoyde or escape.

Vito
Refuto

Declino
Deflecto
Euado
Effugio
Subterfugio
Elabor

To be ashamed.

Erubeo
Erubesco
Verecundor
Confundor
Pudet
Piget

To suffre.

Suffero
Patior
Perpetior
Sustineo
Tollero
Fero

To scke or enquyre.

Quero
Inquiro
Exquiro.
Perquiro
Explore
Inuestigo
Indago
Rimor
Scrutor

To shake.

Vibro
Quatio
Concutio
Crispo
Contorqueo

To subdue/or ouercome.

Subdo
Subigo
Vinco
Debello
Expugno
Superq

Subiugo
Prosterno
Confundo
Conculco
Contundo
Contero
Fuerto
Subuerto
Domo
Freno
Calco

To stomble/or slyppe.

Titubo
Vacillo
Labo
Labasco
Nuto
Erro.

To set vpon.

Aggredior
Congredior
Contendo
Concerto
Confligo
Concurro
Incesso
Adorior
Inuado
Insilio
Insulto.

To tary or pause.

Intermitto
Intercipio.
Interrumpo
Cesso
Desino
Desisto
Moror
Maneo
Vereo
Sisto
Omitto

To stoppe.

Obturo
Obstruo
Opio

Synonyma de hac litera S.

¶ To se/or to beh olde.
Video
Cerno
Aspicio
Conspicio
Inspicio
Intueor
Speculor
Contemplor
Aduerto
Animaduerto

To scattre aſodre.
Dispulo
Dissicio
Dissipo
Dispergo
Diffundo
Disturbo
Differo

Strengthe/or
power.
Robur
Fortitudo
Vis
Potentia
Vires
Potestas

Strong/or bygge.

Robustus
Fortis
Validus
Firmus
Potens
Vigorosus.
Lacertosus
Nerwosus

Asygne or a token.
Signum
Iudicium
Argumentum
Portentum
Presagium
Prognosticatio

Ostentum
Monstrum
Augurium
Auspicium

¶ Sande.

Arens
Saburra
Sabulum

Asurety.

Sponsor
Obses
Vas
Fidelissor

Scantnesse/or
penurye.
Penuria
Egestas
Inopia
Raritas
Caritas
Indigentia
Defectus
Carentia
Sterilitas

Asyppe.

Nauis
Nauigium
Carina
Rates
Puppis
Puppula
Biremes
Triremes
Cimba
Classis

Asyrite.

Subucula
Interula
Interior vestis
Linea vestis.

¶ Aspace.

Spacium
Intervallum.
Intercapedo

Distantia

Aspeche.

Sermo
Ideoma
Lingua
Loquela
Famen

Aschole.

Schola
Gymnasium
Ludus literarius

¶ The see.

Ware
Equor
Pelagus.
Pontus
Fretum
Salum
Oceanum
Amphurite.
Thetis
Doris
Gurges immēsus
Circūfluus humor

Shepe.

Oues
Lanigerū pecus
Balantū grex.
Bidentes

Statelynesse/or
pryde.
Superbia.
Fastus.
Fastidium
Arrogantia
Ambitio
Tumor
Superciliū

¶ To be stately.
Superbio
Ambio
Fastidio
Arrogo

¶ Aswerde.

Gladius
Ensis
Mucro
Rumphes
Spatha

¶ Slowth.

Pigrities
Pigritudo.
Ignauia
Secordia.
Tarditas.
Desidia
Segnitia
Torpedo
Torpor
Inertia
Accidia
Remissio
Remissitudo
Incuria
Negligentia

Aserueunt.

Seruus
Famulus
Ancilla
Mancipium
Minister
Pedissequus
Comes

Asete/or stole.

Sedes.
Sedile
Solium
Cathedra.
Pemycycus
Exedra.
Thronus
Tribunal iudicis

Aserpent.

Serpens
Vipera
Anguis
Hydra
Coluber
Echidna.

¶ The sonne.

Sol
Titan
Hyperion
Hyperionenatus
Phebus
Apollo

¶ Syngler/or specyall.

Singularis
Precipuus
Maximus
Summus
Eximius.
Unicus
Primus.
Potissimus

¶ Stubburne.

Rigidus
Protervus
Indomitus
Infrenis
Effrenatus

Stable or costyuft.

Stabilis
Constans
Firmus
Firmus
Immotus
Immobilis
Immutabilis
Solidus

A sturne.

Clauus
Gubernaculū puppis.

Safe or sounde.

Sospes
Incolumis
Sanus
Salutis
Integer
Tutus
Valens
Securus

¶ Styll.

Tacitus
Quietus
Placidus
Silens

¶ Suche maner.

Talis
Huiusmodi.
Huiuscemodi
Illiusmodi
Illiusmodi
Similis
Cuiusmodi
Joca id.

Slowe or slacke.

Piger
Ignauus
Deses
Decors
Tardus
Segnis
Torpens
Torpidus
Desidiosus
Fraudis
Remissus
Iners
Accidiosus

¶ Stynkynge.

Olens
Olidus
Fetidus
Feteno
Fetulentus
Graueolens
Putidus
Putridus
Flaccidus

In season or tyme.

In tempore
Ipso tempore
Tempestiue
Mature
Opportune
Per temp⁹.
Auspicato
Fausto sydere.

Secundis auibus

Synglarly/or alonde.

Singulatim
Priuatim
Priuatim
Seorsum
Separatim
Seiunctim.

¶ Styll/or continuall.

Assidue
Continue
Iugiter
Perpetuo
Perenne

¶ Softely.

Sensim
Paulatim
Lente
Pedetentim.

¶ Sodenly.

Subito
Subitanee
Repente
Raptim
Improuise
Inopinate

Somtyme.

Aliquando
Interdum
Quandoq;
Nonnunq;
Aliquādi

¶ To truste.

Fido
Confido
Credo
Fidem habeo
Fiducium.

To take fro.

Aufero

Acimo
Demo
Eripio
Eximo
Diripio
Diripio
Surripio.
Prædor
Subduco
Subtego
Priuo
Spolio
Fraudo
Expolio
Orbo
Viduo.
Euitollo
Detraho.
Subtraho
Extorqueo
Detorqueo
Furor
Prædor

To teche or enforme.

Doceo
Edoceo
Erudio
Instruo
Instituo
Imbuo
Educo
Dogmatizo
Cathechizo

To thynke or iudge.

Iudico
Censeo
Puto
Estimo
Existimo
Coniscio.
Consicio
Coniecturo
Coniecturā facio.
Cogito
Animo
Duco.
Credo
Arbitror
Reor
Suspicor.

Synonyma de hac litera T & V.

¶ Totary.
Wotor
Waneo
Ceſſo
Reſto
Reſiſto
Reſtito
Siſto gradum
Opperior
Preſtolor
Cunctor
Expecto.

Thre yeres.

Triennium
Trieteris
Triennis
Triēnal incapedo.
Trieterica

A thefe

Fur
Latro
Predo
Raptor
Predator
Pirata

A toppe.

Culmen
Cacumen
Faſtigium
Uertex
Summitas
Sublimitas
Altitudo
Specula
Juga montis

A temple/or a chyriche.

Templum
Delubrum
Baſilica
Phanum
Edes ſacra
Tabernaculum
Sacellum

¶ A token.

Monumentum
Inteſſignium

To vnderſtande.

Intelligo
Accipio
Percipio
Calleo
Teneo
Habeo
Capio
Sapio
Cognoſco

To worſhyppe.

honoro
Adoro
Colo
Reuereor
Magnifico
Celebro
Obſeruo
Proſequor honore.
Officio honore.

To wandre/or ſtreue.

Erro
Palo
Diſcurſo
Uagor
Spacior
Lustro.

To be wood.

Seuio
Furio
Inſanio
Exacerbeſco
Bacchor

Victory.

Victoria
Palma
Tropheum
Triumphus
Superior manus

honesure.

honor
Decus
Ornamentum
Splendor
Dignitas
Gloria
Laus
Amplitudo
Fama
Claritas
Claritudo

A wyſarde.

Augur
Aruſpex
Ariolus
Diuinator
Preſagus
Sortilegus
Aſtrologus
Magus
Magicus
Genethliacus
Phitoniſſa
Necromanticus
Pyromanticus
Hydromāticus

wheyte.

Triticum
Ceres rubicunda

watche.

Uigilie
Excubie
Cuſtodia nocturna

wages or heyre.

Merces
Meritum
Debitum
Stipendium

A verſe.

Uersus
Carmen
Meitum
Numerus
Modus
Modulus

Camena
Muſa

Cwyne.

Uinum
Merum
Nectar
Bacchus
Lieus

A waye.

Uia
Iter
Callis
Semita
Veſtigium
Trames
Limes
Orbita

water.

Aqua
Unda
Limphe
Latex
Humor

woodneſſe/or madneſſe.

Inſania
Demētia
Furor
Dementia
Amentia
Rabies
Frenefie.

wery.

Feſſus
Defeſſus
Laſſus
Fatigatus
Laſſatus
Victus
Fractis viribus.

Unlyke or dyuerſe.

Diſſimilis
Impar
Diuers

Dissentaneus
Varius
Discrepans
Contrarius
Repugnans
Differens
Distinctus
Discretus
Dissonus
Absonus
Alienus
Alius

¶ Utterness.

Ultimus
Extimus
Extremus
Penitissimus

¶ well spoken.

Facundus
Facetus
Eloquens
Lepidus
Festivus

¶ wyse or wytty.

Sapiens
Ingeniosus
Sagax
Prudens
Cautus
Acutus
Providus
Cautus
Disertus
Subtilis
Perspicax.

¶ whyte.

Albus
Candens
Candidus
Candidulus
Candicatus
Lacteus
Eburneus
Niveus
Argenteus
Gypsatus

¶ A wodde.

Sylus
Lucus
Nemus
Saltus

¶ weyke or feble.

Debilis
Mollis
Invalidus.
Imbecillis
Enervis
Effeminatus
Exilis
Exiguus.
Languidus
Lentus
Vietus

without or voyde.

Vacuus
Inanis
Expers
Immunis
Orbus
Viduus
Viduatus
Vacuatus

vnlerned or ignorãt.

Indoctus
Ignarus
Imperitus
Illiteratus
Rudis
Scitulus
Insicius

¶ Rayne or trãsytory.

Vanus
Fragilis
Fluxus
Caducus
Umbratilis
Momentaneus

wherfore or why.

Quamobrem
Quare
Quapropter

Quadere
Quorsum
Quaratione
Cur

¶ In vayne.

Invanum
Incassum.
Frustra
Nequicq
Inaniter

¶ Unto.

Quousq
Quoad
Quoadusq
Quoadenus.
Donec
Dum

¶ without.

Sine
Absq
Extra.
Preter

¶ Utterly.

Prorsus
Funditus
Stirpitus
Radicitus
Medullitus
Omnino

¶ Nola Jouis.

Juppiter
Hammon comiger
Panompheus
Elicipiter
Elitonans
Pater ombs
Magnitonans
Saturnius
Dodoneus
Ceneus
Summus deorũ
Rector olympi
Rex superũ
Etherius princeps

Nola Junonis

Juno
Saturnia
Lucina
Regina deum.
Jouis coniunx
Pronuba Juno

¶ Nola Neptuni.

Neptunus
Deus maris
Pelagi rector
Tridentifer rex

¶ Nola Apollinis.

Apollo
Phebus
Pean
Deleus
Arcitenens
Dindymene
Latonis
Latonigena
Delphicus
Tymbreus
Clarius
Patareus heros.
Latoides
Pithius
Smincthius
Decatebeleres
Deus oraculi
Cynthius
Chrysocomus
Loxias
Phaneta
Argenetes
Licyus

Dea venationis

Dyana
Phebe
Cynthia
Dictynna
Delia
Trivia
Latonia
Phebi soror
Uenatrix dea
Jaculatrix dea
Latonigena

¶ Deus vini.

Synonyma deorum & dearum.

Bacchus
Aether
Liber
Biomius
Ignigena
Bimater
Dionysius
Iacchus
Iterum satus
Bis satus
Nyseus
Tyoneus
Leneus
Nicteleus
Sentalis
Consitor vne
Indetonsus
Eleleus parens
Laccus
Euan
Euhyus
Bassareus
Proles semeleia
Racemifer
Thirsiger

Deus belli.

Mars
Furor impius
Belliger
Bellipotens
heros
Gradiuus

Dea belli

Bellona
Pallas
Enyo
Bellica virgo
Metuenda
virago
Tritonia
Bellipotens dea
Belligera dea
Armigera dea
Bellatrix
Minerua
Tritonia

Apollinis mater.

Latona
Titanis/idos.
Titania

Filia terre
Dea gemellipara

Deus inferni

Pluto
Dis ditis
Imus tyrannus
Inferni tyrannus
Umbrarum rex
Tartareus rex

Dea inferni

Proserpina
Hecate
Filia Cereris
Persephones
Regina erebi
Plutonis cõiunx
Perfica filia
Dea triformis
Hecate triceps

¶ Sõnorũ deus.

Morpheus
Icelos
Panthasos
Phobetor

Deus amoris

Cupido
Puer pharetratus
Cecus amor
Ignis indomitus
Cypria proles
Veneris natus
Alatus deus

Dea amoris

Venus
Aphrodite
Aphrodisia
Paphia
Cypria
Cytherea
Cytigena
Erycina
Dionea
Acidalia
Guidia
Mater libidinũ
Mater amorum

¶ Dea frugum.

Ceres
Tesmophora
Ops
Cybele
Saturni cõiunx
Berecynthia
Bona dea
Mater deum
Mater Eleusina

Dea fortune

Rhamnusia
Nemesis
Dea cecs
Rhamnusis/idos.
Tyche
Noctis dea
Dea instabilis
Dea bifrons
Sors

¶ Deus ignis.

Vulcanus
Mulciber
Lemnius
Junonia proles
Faber Jouis
Junonigena

Deus portuum

Portunus
Palemon
Athamantiades
Melicerta

Dea maris

Thetis
Amphitrite
Doris
Nereis/idos.

Deorũ nũcius

Mercurius
Atlantides
Cillenius
Cyllenides
Hermes
Maia natus
Alipes deus

Ioue natus
Deus ales
Caduciferr
Atlantis nepos
Pleiones nepos
Deorum interpres
Pacifer ales

Ianitor inferni

Cerberus
Monstrum triforme
Canis echydneus
Canis stygius

Iudices inferni

Lacus
Radamãthus
Minos

Dee fatales

Parce
Fatidice dee.
Faticine sorores
Dee faticane
Dee tripices fati

¶ Parcarũ nola.

Clotho
Lachesis
Atropos

Furie infernales.

Eumenides
Acheruntis nate.
Nocte genite.
Uiperee sorores
Anguicome sorores.
Penarũ dee tripices

Furiarũ nola

Alecto
Tisiphone
Megera

Deus ventorum.

Eolus
Hyppotades
Hyppoti nepos
Nimborũ rector

Synonyma gratiarum nympharum.

¶Nois harpiarū	Panopea	Pale	Oceanitides
nepturni & terre ſi-	Inoo/no oo.		Nerine
liarum.	Bacchi nutrix	¶Dee vel nymphe	Nerides
Aello	Tithoni coniunx.	ſyluarum.	
Occipite			¶Muſarū ſynony-
Celeno	¶Deus paſtorū.	Dryades	ma.
		Hamadryades	
¶Tres gratie.	Pan		Muemoſynides
	Semicaper deus	Dee ſiue nymphe	Muemoſines ppago
Charites	Arcadicus deus	virgultorum.	Parnaſſides
Acidalie ſorores			Helicontades
Cythomeni dee	¶Deus hortorū.	Napee	Caſtalides
triplices.			Aonides
	Priapus	Dee ſiue nymphe	Pierides
¶Nois gratiarū.	Helleſpontiac⁹ deus.	montium.	Theſpiades
			Pegaſides
Aglaia		Oreades	Hippocrenides
Thalia	¶Nūcia Junonis.		Libethrides
Paſithea vel eu-		Dee ſiue nymphe	Pimpleides
phroſyne.	Iris	fontiū & fluuiorū.	Meonides
	Thaumantias		Cytheriades
¶Dea aurora.	Thaumātis pies	Naides	Phebiades
	Thaumātea virgo		Aganippides
Matuta	Pluuius arcus		Permeſſides
Pallantias		Dee ſiue nymphe	Cephiſides
Lucothoa	¶Dea fluuiū.	maris.	Camene

¶Nouem muſarū nois/ & rerū inuenta.

Clio	hiſtorias	
Euterpe	tibias	
Thalia	comedias	
Melpomene	tragedias	
Therpſicore	pſalterium	inuenit.
Eratho	geometriam	
Polyhymnia	rhetoricam	
Urania	aſtrologiam	
Calliope	Literas	

¶Publij Virgilij Maronis de muſarū inuētis.

Clio geſta canit tranſactis tempora reddit
Melpomene tragico proclamat meſta beatu.
Comica laſciuo gaudet ſermone Thalia.
Dulciloquis calamos Euterpe flatibus vrget.
Therpſicore affectus citharis mouet, imperat, auget.
plectra gerens Eratho ſaltat pede carmine vultu.
Carmina Calliope libris heroica mandat.
Vrania poli motus ſcrutatur & aſtra.
Signat cūcta manu loquiturq; polymnia geſtu.

Synonyma heroum & heroinarum.

¶ Hesiodus in sua theogonia musas a Ioue esse creatas ait ex Mnemosyne. i. memoria. Nouē enī noctes cū illa in Pierio monte cōcubuisse fertur. Hinc nouē gentes sunt musę, a mōte ipo Pierides vocant. De musarū nolīs sic asserit Theodor⁹.

¶ Clio ꝺi. a cleos grece: q; poete ex laudibus quas aliis tribuūt, sibi et ꝑpis gloriam vendicant.

¶ Melpomene a cantus suauitate. Melpo enī grece, cāto latine sigt: q; auditores cantus suauitate delectantur.

¶ Thalia a florendo. Thalein grece: florere vel germinare latine sigt: q; poetarum nomina semper floreant celebrata.

¶ Euterpe a uolūtate. Euterpe in enī grece, delectare latine sigt: q; poete ex bonis q; ex illa doctrina prouenīunt nō mediocrem voluptatem capiunt.

¶ Terpsicore a delectādis choreis. q: Phebus musarū choreis delectatur.

¶ Erato ab amore: q; poete suo carmine amabiles reddāntur.

¶ Calliope a bonitate vocis. q; poete pulcra voce concinunt.

¶ Urania a celestiū rerum cantu: vel cā tue diuinitate. Uranon enī grece, latine celum sigt: q; poete de celestibus cantant.

¶ Polymnia siue (vt alii) censent polyhymnia a multitudine laudis vel carminis eo q; poete magnā laudem consequūtur ex canendo.

¶ Musa vocabulum est grecū et latine sigt cātū. vnde musice appellata est scientia deratione cantādi. hinc poete musas finxerūt esse deas q; musice et poetis ꝓsint. Et ꝑm diuersa loca q; incoluisse dicuntur. Diuersa sortiuntur agnomina.

¶ Synonyma heroum & heroinarum.

Hercules	Ixionis proles	Priamides	Pyrrhus
	Ixionides	Priameius heros	
Alcides	Ixione natus		Neoptolemus
Amphitrionides		Priamus	Achilleus heros
Tyrynthius	¶ Achilles.		Achilleides
Aonius heros.		Laomedontiades	
Thebanus heros.	Pelides		Menelaus
Clauifer heros	Eacides	¶ Paris.	Atrides malor
Oetheus heros	Thetidesatus		
Proles Iouis	Emonius heros	Alexander	Agamemnon
	Zarisseus heros	Pastor ideus	Atrides minor
¶ Perseus.	Thessalicus heros	Adulter ideus	
	Phithius heros	Helene raptor.	Hippolitus.
Abantiades			
Acrisioniades	¶ Diomedes.	¶ Ulixes.	Thesides
Danaeus heros			Theseius heros
Inachides	Tidides	Laerciades	
	Oenides	Iracus	¶ Meleager.
Iason	Etolius heros	Dulichius	
		Laertius heros	Oenides
Lyncides	Patroclus		Calidonius heros
Pegasius heros			Oeneus heros
Iolciacus heros	Menetiades	Palamedes	
	Menetia proles		Oeneius
Theseus		Namplides	
	¶ Eneas.	Nampleia proles	Rex calidonius
Egides			Parthaoneanus
Cecropides	Anchisiades	¶ Aiax.	
Neptunius heros.	Cytherea heros		Ganimedus
	Eneas penatiger	Thelamoniades	
		Thelamonesatus	Puer phrygius
Priothous	¶ Hector.	Thelamoneus heros	Puer ideus

Pincerna Jonis.	Ophiuleus		Nympha vocalis.	Peante satus.
	Anguitenens			Alcide comes.
Cadmus	Serpentarius.		Arachne.	
Agenoridis	Dedoīs ſydus.		Minois	Mydas.
Agenore natus			Minois proles.	Berecynthius heros
Sidonius hoſpes	Caliſto			
Antonius heros.	Elice.		Phedra	Demophoon.
	Perrhaſis.		Paſiphaeis	Theſeides
Erichthonius	Urſa maior.		Paſiphes filius	Theſei filius.
Stirps lemniaca.	Honacrina virgo			
	Lycaonias.		Phaetontis ſorores.	Prothoeſilaus.
Penthens			Phaetontiades.	Diphilidades
Echionides	Atlantides		Heliades	Philaceius heros.
Echione natus	Pleiades			Philaceides heros
Aganeis proles	Uergiliades		Phaeton	Diphilidmatus
	Heſperides.		Clymeneis proles.	
Alexander magnus				Penelope.
Pellens heros	Atlas celifer		Salmacis.	Icarus
	Japetionides		Semule.	Conjunx Ulyſſis
Romulus			Semimas	Icarii filia.
Rome conditor	Gigantes		Proles biformis	
Quirinus	Centimani.		Hermophroditus	Phyllis
	Cyclopes			Lycurgus
Neſtor	Enei fratres		Helle	Lycurgi filia
Pylius			Nepheleis	
Nelides	Dido.		Athamantias	Hippodamia
Neleus heros	Eliſſa			Bitias
	Agenoris		Athamas	Zirnetia virgo.
Caſtor & pollux	Agenore nata.		Eolides	
Ledei fratres.	Sidonis			
Tyndaridæ gemini	Phenilſa		Amalthea	Oenone
Fratres helene.	Tyria.		Olenia	Pegaſis
Sydus amicleū.	Sichei coniunx.		Capra	Caſſandra
			Sydus capricorni	Priamis
Chiron	Daphne.		Olenij pecus	Priameia virgo
Philliricides	Peneis		Dedi	
Philliricius heros.	Peneia virgo			Helena
Centaurus			Lencothoe	Tyndaris
Semifer	Jo.		Orchamis	Ledea
Monſtrū biforme	Inachis.		Arbor thuriferа.	Veneia proles
Sagittarius.	Inachi proles.			
Emonius arcus.	Phoronis		Europa	Hero
	Bospellex.		Agenore nata	Seſta puella
Arcas				
Arctophilax	Circe		Coronis	Andromeda
Cynoſura	Futaſolis		Coronei proles.	Cepheis/idos.
Boetes.	Phaſis/idos.			Cepheia virgo.
Arcturus	Titanis/idos.		Antilochus	
Urſa minor.			Neſtoridis	hymeſtra
	Meduſa.		Neſtore natus.	Danais
Ariadna	Phorcynis/idos.			Danai filia
Gnoſia ſtella.	Phorcis/idos.		Neſtor	
Stella corone	Mi equi volucris		Pylius ſenex	Leander
Bacchi coniunx				Abidenus
	Echo		Philoctetes	
Erethonius	Uox reſona.		Pentiades	Tantalus.

Synonyma propriorū locorū & gentilium.

Pater Pelopis
Silyphus
Lolides
Munus pretio
Canace
Lolis
Loli filia
Laodomia
Achaftis
Achafti filia
Medufe caput
Gorgon
Monftrū vipereū
Sagrificus vultus
Anguifcrū caput
Colubrifcrū caput
Gorgoneū caput
Anguicomaota
Squāmigeraota
Crinitaota
Medufea ota
¶ Synonyma p priorū locorum.
Italia
Helperia magna
Oenotria
Auſonia tellus
Latium
Latina arua
Saturnia tellus.
Romulea tellus
Corytum tellus
Roma
Urbs quirinalis
Indigene Rome
Romani
Itali
Italici
Latia gens
Auſonia gens
Romulea gens
Togata gens
Latialis gens
Turba quirini
Quirites
Troia
Ilium
Teucrā vrbs
Dardania vrbs.
Phrygia vrbs
Iliaca vrbs
Troiana vrbs
Laomedōtea arua
Priameia regna
Indigene troiani
Troiani
Teucri
Iliaci
Dardani
Dardanides
Phrygij
Laomedontiades
Laomedōtei
Phryges
Troici
Troiades
Troij
Troici
Troiugene
Grecia
Pelaſgica
Argolica regna.
Achaica
Indigene grecie
Greci
Argini
Danai
Graij
Grauigene
Achiui
Achei
Pelaſgi
Pelaſgiades
Poici
Argolici
Argolides
Athene
Urbs attica
Pelidonia vrbs
Popſopia vrbs
Cecropia vrbs
Agri munichij
Indigene attici
Athenienſes
Attici
Cecropide
Erechthide
Theſide
Attica gens
Sicelia
Sicania
Sicula
Sicilienſis tellus.
Trinacria
Typhoica
Indigene
Siculi
Siculides
Sicani
Sicilienſes
Neſeiades
Creta
Curetis
Gnoſia
Gnoſiaca
Cretea
Rhetea
Dictea
Lictia tellus.
Minoia
Actea
Cretenſis
Cydoneia
Gortynia
Curetum
Indigene
Cretenſes
Curetes
Thracia
Lycurgi regna
Ismaria
Bistonia
Rhodopeia tellus.
Scpronis
Strymonia
Indigene Thracie
Thraces
Thracij
Scpronj
Ismarij
Bistonij
Odrilij
Edonides
Thebe
Amphionis arces
Indigene thebani
Anguigene
Almenides
Ogygei.
Cadmeides
Gens vel proles
Maurorria
Colchos
Phaſtica tellus
Phetrea arua
Colchidicū ſolum
Colchiaca regna
Oetria tellus
Indigene
Colchi
Colchizci.
Theſſalia
Emonia
Larifſa
Emathia tellus
Mynia arua
Pegaſea arua
Pelica arua
Iolciacū ſolum
Indigene
Theſſali
Theſſalici
Larifſei
Phlegie
Mynie
Iudea
Paleſtina
Iudaica arua
Iſraelitica arua
Indigene
Iudei
Paleſtini
Iſraelitica gens
Recutita gens.
Aſſiria
Semiramia arua.
Babylonica arua
Indigene
Aſſirij
Babylonij
Indis
Cepheia arua.
Memnonie arua.

Synonyma propriorũ locorũ & gentilium.

Indigene	Iberi.	Ortygia	Mantoi
Indi		Delphica tellus	Mantuani
Cepheni	Anglia	Phebi patria.	Oniaci.
	Britannia		Audini.
Saba		Indigene.	
Thurifera	Indigene		Capitolium
Panthea tellꝰ.	Angli	Calabria	Capitoline arces
Panthaica	Britanni	Salentina tellus	Saxum tarpeium.
Sabea			Mons tarpeius
	Scythia	Indigene.	
Indigene	Scythica	Calabri	Istmne dimaris
Sabei	Riphea tellus.	Salentini.	
Thurifera gens.	Hyperborea		Samos Iunonia
	Arimaspea.	Libya/e.	
Cynus		Libyc/es.	Epirus herbida
Cyprius	Indigene	Afra tellus	
Cyprica	Scythe	Affrica tellus.	Cadmeia dirce.
Amathusiace tellꝰ.	Riphei		
Ophiusia	Arimaspi	Libyci	Abydos ostifera.
Macara	Agatirsi	Marmarici	
	Scioni	Marmarides	Mõtes musis sacri.
Indigene	Hyperborei	Nasamomaci	helicon biceps.
Cypriꝰ			Parnassus bifidus.
Cypriꝰ	Amazonũ tellus	Centauri	Pierus nubifer.
Cyprigene.	Termodoõtica tel-	Lapythe	Cytheron virgineus
Arabia	Amazonica lus.	Semiuiri	Pindus aereus
Odorifera tellus.		Semihominea	Camõtes camuli musi-
Palmifera tellus.	Indigene	Semimares	lio sacrati.
	Amazones	Nubigene	Caballinus fons.
Indigene	Amazonides	Ixionides	Pegaseus fons.
Arabes		Ixionenati.	Meduseus fons
Arabici	Caria	Bimembres	Aganippe
Gentes odorifere			Hippocrene.
	Indigene	Mantua	Libethrius fons
Hispania	Cares	Oniaca	Pimpleus fons.
Iberia	Leleges	Audina tellus.	Phocidos lacus
	Leliegeides	Mantoa	Permessus flumen.
Indigene			Cephisi vada
Hispani	Delos	Indigene	Eurotas

¶Epithetorum varietas.

¶Quũ ad carminis decoꝝ venustatẽ plurimũ oblectameti afferre solet epithetorũ ꝯ conciona alliuio: quedam mire lantissimis poetis cõpertim excerpta paulo post ad manũ deprompsimꝰ. Ea demũ gratia: vt tenerime poetices tyrũculorum igenio suppetias ferrem. ne multiuga tectionis inuestigatione varietate tam̃ lassticio soomere) defatigatum redderetur.

¶Epithetorum varietas, & primo deorum epitheta.

Epitheta deorũ & deatũ Heroũ & clarorũ virorũ.

Apollo
Lauriger.
Laurieomus.
Fatidicus
Faticanus
Intonsus
Gryneus
Delius
Cynthius
Arcitenens

Iuppiter
Omnipotens
Altitonans
Summus

Iuno
Saturnia

Lucina
Casta

Neptunus
Cerulcus
Tridentifer

Bacchus
Lenus
Corymbifer
Thyrsiger
Pampiniferr

Mars
Belliger
Bellicus
Ferus
Ferox
Bellipotens
Sanguinolentus
Cruentus.
Cruentatus
Saeuus
Durus
Rubius
Indomitus

Cupido
Cecus.
Alipes
Alatus
Pharetratus

Vulcanus
Lemnius.
Lemniacus
Iunonigena

Ianus
Bifrons
Insomnis
Pernigil

Mercurius
Caduciferr
Pacifer
Alipes.

Cerberus
Triceps
Trilinguis
Trifaur.
Triformis
Rabidus

Eolus
Nimbosus
Nimbipotens

Diana
Casta.
Innupta
Pharetrata
Noctiuaga.
Saltricola.
Venatrix

Pallas
Armipotens
Bellipotens
Armifera
Bellicosa
Tritonia
Armisona
Bellica

Proserpina
Triformis
Tricepa

Venus
Cypria.
Cyprigena
Cytherea.
Acidalia
Paphia
Guidia.
Dionea

Ceres
Alma
Frugifera
Frugipera

Rhamnusia
Instabilis
Inconstans
Lubrica
Caeca.
Bifrons
Fallax

Tethys
Undisina
Undosa
Equorea
Circūfluus
Undinaga

Parce
Fatidice
Faticane
Fatales

Aurora
Croceus
Puniceus
Rosida
Roseus

Pan
Semicaper
Arcadicus

Priapus
Hellespontiacus

Belligera
Bellatrix

Iris
Discolor
Picturata.
Imbifera
Aquosa
Multicolor.
Pale
Floriger a
Florida
Floricoma.

Epitheta heroũ.

Hercules
Indomitus.
Inuictus

Eneas
Pius

Ulyxes
Cautus
Pellitropus

Achilles
Fortis

Hector
Animosus

Nestor
Grandeuus
Pylius

Alexander magnus
Pellens

Chyron
Iustissimus
Herbipotens

Achates
Fidus

Numa
Religione pius

Cato
Severus

Augustus
Munificus

Chreses
Diues

Heroũ, clarorũ virorũ, & aliarũ quadrupedũ epitheta.

¶ Tarquinius	¶ Dauid	¶ Catullus	Setosus
Superbus	Bethlemicus	Veronensis.	Acris
	Psaltes		
Sardanapalus	Fatidicus.	Callimachus	Equus
Salax		Umbriensis.	Acer
Spureus.	Salomon		Sonipes
	Sapiens	Terentius	Bellicus
Eryx		Apher.	
Lacertosus	Sanson		Aselius
	Fortis		Pandus
		Sappho	
Demosthenes		Lesboa	Pigr.
Facundus	Iob		
	Patiens.	Alceus	Dama
Plato		Lesbous	Timidus
Diuinus	Homerus		
	Colophonius	Leo	Capræa
Cicero	Smyrneus	Seuus	Fugax
Eloquens	Meonius	Trux	
		Warmaricus	Capella
Seneca	Maro	Libycus	Lasciua
Moratissimus	Mantuanus	Nemeeus	Hirta
	Mantuus	Fuluus	Petulca
Eurysceus	Audinus	Torus	Sima
Durus	Ocniacus		Olens.
		Cerus	
Bastris	Flaccus	Aetipes	Vnipes
Illaudatus	Appulus	Ciuax	Cauta
	Venusinus	Agilis	Callida
Pollux	Lucanus	Fugax.	
Amycleus			Agnus
	Naso	Lupus	Placidus
Lynceus	Pelignus	Raptax	Mitis
Perspicax	Sulmonensis	Torus	Teneꝛ
Argus	Tyrrheus	Ursus	Lepus
Oculatus	Claudus	Villosus	Auritus
	Accedemonius	Virtus	Pronus
Abelus		Horridus	Pauidus
Innocens.		Rancisonus	Celer
	Sophocles	Informis	
Cain	Cothurnatus		Ouis
Inuidulus		Tigris	Lanigera
	Orpheus	Hircana	Balans
Matusales	Rhodopeius	Rabida	
Annosus	Thracius	Rigida	Panthera
		Sangetica.	Picta
Abraamus	Archilochus		Multicolor
Fidelis	Parius	Aper	
	Iambographus	Frendulus	Lynx
		Erymanthens	Maculosa
Moses		Setiger	Multicolor
Fatidicus		Glandiotax	
	Hesiodus	Monticola	
Ioseph	Alcreus	Spumans	Bos
Formosus		Fulminens	Durus
¶ Saul	Martialis	Dentemynax	Robustus
Furiosus	Bilbilitanus		Fortis

Epitheta reptiliũ, auiũ, volatiliũ, & insectorum.

Comiger
Squãmiger
Cristatus
Porcus
Squammeus
Setiger
Squãmosus.
Antosus
Maculosus
Immundus
Insopitus
Cenolentus
Perniciũ

Talpa
Anguis
Cecus
Lubricus
Caprus oculis.
Ceruleus
Luridus
Canis
Sibilans
Blandus
Tumidus
Obscenus
Liuidus
Latrans

Bubo
Aer
Irrhicius
Tumidus
Sepicola
Dirsutus
Spiniger
Lacertus
Viridis
Felis
Muricida
Rana
Loquax
Viridis
Vinerus
Rauca
Venatrix

Elephantus
Indicus
Cicada
Querula
Simia
Barrula
Cachymnosa
Rauca
Arguta
Melis
Stridula
Obesa

Antra
Formica
Piscivorax
Parca
Canta
Leena
Fraxifera
Toxa
Operosa
Frugiega

Sus
Sabellicus
Immundus
Testudo
Tarda

Vipera
Cynipheus
Francolcus
Tinea
Corrodens

Elis
Somniculosus
Somnolentus
Lytta
Insatiabilis
Draco
Inextinguibilis

Fedius
Ventrosus.

Salamandra
Querula

Stellio
Nitidus

Coluber
Tortilis
Helicus
Intortus
Tortuosus

Aquila.

Pauo
Iunonius

Olor
Worthyndus
Amnicola

Cignus
Fluminicus
Aquosus
Niueus

Columba
Trepida
Perdix
Garrula

Grus
Strymonius
Aerius

Hirundo
Arguta
Garrula

Merops
Vellifuga

Phenix
Rarus
Vnicus
Annosus

Anser
Strepens
Garrulus
Improbus.
Vigilans.

Bubo
Funereus
Feralis
Funestus

Cornix
Loquax.

Cornix.
Ceus
Sinistra
Improba

Turtur
Semibõdus

Palumbus
Rancus

Upupa
Fallax.

Graculus
Strictulus

Onix
Rurestris

Picus
Multicolor

Pica
Garrula

Vilturo
Rapax

Strix
Luctisona

Anas
Aquatica

Mergus
Piscivorax

Turtur
Garrulus

Epitheta arborũ, fructicũ, herbarum, & florũ.

Vsitatus
Loquax

Cornicula
Vennulegus
Ambitiosa
Ridicula

Crabro
Aculifer.

Fucus
Ignauus
Inglorius

Apes
Tybles
Attica
Parca
Sedula
Mellifica
Mellipara
Operosa

Vespa
Iracunda

Asilus
Terrisonus

Blatta.
Bilinguis

Lucifuga

Papilio
Feralis

Aranea
Telifica
Vlrosa

Laurus
Parnassia
Innuba
Odorata

Quercus
Chaonis
Glandifera
Dura
Dodonea

Hedere
Sequaces
Corymbifere
Pallentes

Fleriles
Errantes

Otus
Pinguis
Vuax
Albens
Pallens
Tarde crescens

Cyparissus
Coniifera
Idea

Salix
Glauca
Amnicola
Lenta

Vebenum
Nigrum

Burum
Rassic

Teda
Pinguis

Palma
Idumea
Ardua. Inuicta.

Pinus
Virsuta
Alta
Nautica

Vlmus
Aeria

Myrtus
Bicolor
Tenera

Ficus
Cerula

Platanus
Genialis
Sterilis

Abies
Enodis

Fagus
Patula

Acer
Coloribꝰ impar.

Omne
Rigida

Vitis
Pampinea
Lenta
Racemifera

Cedrus
Odorata

Alta
Non cariosa

Corylus
Fragilis

Alnus
Procera
Palustris
Sterilis

Lothos
Aquatica

Tilia
Mollis
Pinguis

Frarinus
Vtilis hastis

Cupressus
Atra
Funesta

Castanea
Mollis
Alta

Geniste
Lente

Aler
Nigra

Populus
Candida

Menalus mons
Pinifer

Glans

Arbutus
Horrida

Thus
Habeum
Achaicum
Arabicum

Balsamus
Odorata

Achantus
Semp frondens

Fraxinus
Ingens

Pix
Idea

Burus
Pallida
Myrice
Dumices
Tenues

Ilex
Molle

Coma
Lapidosa

Centro
Spinose
Acute

Tarus
Cynes
Olens

Tiburnum
Lentum

Vepres
Aculeri
Virsuti

Prunus
Cerea

Achantus
Fruter aculeatus
ipo.

Epitheta arborꝫ florũ & rerũ cronographicarũ.

Rubus
Asper

Rotum
Sanguineum

Una.
Racemifera
Genialis.

Rosa
Punices.
Lutheola
Rubella
Purpurea
Pestana.

Lilium
Candidum
Candens.

Viola
Nigra
Pallens
Mollis

Ligustra
Alba

Calta
Lutheola

Hiacynthus
Rubeus
Ferrugineus

Crocum
Luteum

Narcissus
Purpureus

Alga
Marina

Canna
Paludosa
Palustris.

Juncus
Mollis
Palustris

Amomum
Assirium
Odoriferum

Arista
Mollis

Saltuca
Humilis

Lolium
Infelix.

Amaracus
Mollis

Apium
Amarum.

Sardois
Amara.

Ruscus
Horrida.

Alga
Vilis

Herbens
Pinguis

Papaver
Soporiferũ
Cereale

Intyba
Amara

Lens
Peruiaca

Lupinus
Tristis
Amarus

Arundo
Fluuialis
Tenera
Palustris

Tessa
Viridis

Lina
Marina
Palustris

Thimus
Vrbica

Serpillum
Olens

Thymbra
Salax

Vrtica
Mordax
Sterilis

Vter
Placidum
Imbriferum
Flotigerũ
Tepidum
Floridum

Prata
Mollia
Florea
Graminea
Virentia

Cespes
Viridis.

Ros
Matutinus
Liquidus
Celicus

Herba
Dulcis
Mollis
Viridis
Horrida
Tenera

Fons
Limis
Liquidus
Vitreus
Limpidus
Nitidus
Muscosus
Pellucidus
Argenteus

Portus
Irriguus
Floriens
Vdus

Somnus
Dulcis
Almus. Altus.

Sopor
Placidus.
Blandus
Profundus.

Quies
Tranquilla
Securs
Otiosa

Aurora
Crocea
Rosida
Luthea
Rosea
Aurea
Nitida
Fulgida
Ambrosia
Rubea

Dies
Almus
Lenis
Clarus
Nitidus.
Lucidus

Estas
Pulueruleta
Torrida
Feruida
Spicea
Leta

Sol
Ardens
Rapidus

Ceres
Flana

Arista
Granis.

Culmus
Fragilis

Calami
Leues

Messis
Spicea

Stipula
Leuis.

Epitheta rerũ chronographicarũ & topographicarũ.

Ignis
Rutilus

Canis
Lucifer

Autũnus
Pomifer
Pampineus
Uitifer

Uitis
Pampines

Uua
Racemifera
Genialis

Poma
Mitis
Maturs

Uolema
Grandis

Campi
Plani
Patuli
Uasti
Patentes

Uina
Fragrantia
Spumantia

Pretium
Mustißauum

Arator
Curuus

Aratrum
Pandum
Reducuum
Incuruum

Rostri
Tenaces
Graues

Cratis
Uimines

Noualis
Culta

Uomer
Splendidus
Reducuus
Splendens

Jugum
Pandum

Fimus
Pinguis

Terra
Ferax
Fertilis
Fecunda
Macra
Jeiuna

Hyems
Glatialis
Ignaua
Sordida
Frigida

Brumæ
Horrida
Gelida
Horrifera

Nubes
Aquosa
Atra
Densa
Fusca
Nigra
Cana
Circũuola
Uaga

Imber
Densus
Largus
Ater
Horrifer

Pruina
Cana
Matutina
Gelida

Gelu
Canum
Rigidum

Glacies
Frigida

Stricta
Cerulea
Aspera

Grando
Horrida
Calamitosa
Crepitans

Nix
Alta
Candens

Tempestas
Seua
Atra
Nimbosa

Torrens
Hyberna

Flamma
Montana
Gelida

Frigus
Penetrabile
Ignauum
Pigrum

Stirps
Pendula
Astricta

Rura
Sordida

Nox
Atra
Gelida
Tacita
Silens
Soporiferæ
Furua

Tenebræ
Terribiles
Inertes
Cæcæ
Horrifera

Silentia
Alta

Luna
Noctiuaga

Pallida
Cornigera
Bicornis

Sydera
Cadentia
Ignicoma
Flammantia
Comata
Ignicrema
Fulgentia

Cælum
Serenum
Apertum
Igniferum
Stelligerum
Ignitomum
Obductum
Nubilosum
Nubiferum

Nebula
Densa
Furua
Cæca
Obscura

Locus
Inaccessus
Incultus
Desertus
Inuius
Infestus
Horridus
Teter
Asper

Regna
Volpia

Terra
Inhospita
Mœstitia

Urbs
Munita

Fossa
Præceps
Alta

Arx
Turrita
Celsa
Summa

Epitheta rerũ topographicarũ & bellicarũ.

Turris
Aeria
Edita
Eminens

Mons
Præruptus
Excelsus
Arcuus
Nubifer
Arduus
Lapidosus

Vallis
Ima
Humilis
Ptelsa
Concaua

Clivus
Mollis
Facilis

Sylua
Opaca
Umbrosa
Frondicoma
Frondosa

Antrum
Nemorale
Arcuatum
Obductũ

Lustra
Inuia
Auia

Latebræ
Horrende
Horrifere

Specus
Latentis
Metuenda
Formidanda

Rupes
Cauata
Præcelsa

Specula
Alta

Regio
Inculta

Fera
Agrestis
Montuosa
Aspera

Gens
Fera.
Belligera
Bellipotens
Inculta
Efferata
Crudelis
Scelesta
Cedis auida
Robusta
Ferox

Mœnia
Fortia
Mauortia
Ualida
Ingentia

Propugnacula
Alta
Celsa
Ingentia

Pontes
Pensiles

Porte
Pensiles

Templum
Ingens
Marmoreũ
Uetustum

Columne
Sublimes
Alte

Bifores
Aereæ
Argenteæ

Testudo
Aurata
Irradians
Fulgens
Conuexa
Obducta

Porticus
Ampli

Spacioſi
Uaſti

Trabes
Aurate
Connexe
Ingentes

Lychni
Pensiles
Lucentes
Micantes

Opus
Celatum
Elaboratum

Ignis
Æternus
Perennis

Æditus
Sacri

Tripodes
Uatigeri
Fatidici

Adamina
Sacra

Sortes
Ducte

Oracula
Diua

Altaria
Fumantis
Thuriferæ
Thuricremæ

Aræ
Golcñes
Weſte

Manes
Cernuæ

Fruges
Salle

Aitte
Sacre

Flumina
Declina

Ripa
Obliqua
Curua

Fluctus
Sinuoſi

Sinus
Reducti

Ambitus
Amœni

Curſus
Celeris

Murmur
Leue
Dulce
Raucum

Burgus
Clarus
Nitidus.

Portus
Tutus
Securus
Tranquillus

Secessus
Longus

Rupes
Uaſte

Æquora
Tuta
Placida
Tranquilla

Nemus
Umbroſum

Aquæ
Dulces

Noues
Feſſe

Littus
Curuum

Arena
Optata

Epitheta rerũ topographicarũ & bellicarum,

¶ Aura	¶ Pelagus	¶ Arton	Comissus
Secunda	Profundum	Nimbosus	
		¶ Dyades	Telum
Statio	Equor	Tristes	Vulnificum
Gratissima	Apertum	Imbriferi	Exitiabile
			Fatiferum
Nauis	Freta	Uergilie	Letiferum
Liburna	Furibunda	Pluuiose	Funestum
Cyprea	Luctantia		Letale
Biremis		Sydus	Penetrabile
Triremis	Fluctus	Amydeum	
	Salsi		Iaculum
Anchora		Bellum	Missile
Feduncæ	Uada	Horridum	Penetrabile
Tenax	Salsa	Cruentum	¶ Sales
	Brenta	Ferum	Crystata
Rudens		Flebile	¶ Hasta
Hibericus	Saxa	Lachrymabile	Frameæ
	Latentia	Sanguinolentũ	¶ Cuspis
Uela			Erata.
Turgida	Scopuli	Dux	
Plena	Infames	Strenuus	Phareтra
Tumida	Sonantes	Magnanimus	Sagittifera
		Inclytus	
Puppis	Carina	Egregius	Sagitta
Celsa	Curua	Illustris	Scythica
Alta	Aduncæ		Anglica
		Miles	
Remi	Scylla	Barbarus	Ferrum
Ereues	Cerules	Fortis	Durum
Ualidi	Rabida	Acris	Rigidum
Spumosi.	Naufragæ	Animosus	Infandum
		Durus	
Fluctus	Charybdis	Expeditus	Castra
Tumidi	Uorax	Gregarius	Horrida
Pinus	Monstra	Arma	Tuba
Nautica	Neptunia	Horrentia	Terrisona
		Cruentata	
Clamor	Casus	Horrisona	Ira
Nauticus	Marini	Terrisonus	Precepe
		Scua	
Pugna	Tractus	Fera	Furor
Naualis	Marini		Infamis
	¶ Uortex	Lacerti	Crudus
Certamen	Rapidus	Torosi	Scuus
Nauale		Ualidi	Impius
	Tempestates	Robusti	
Mare	Sonore	Fortes	Unimus
Uelivolum			Graue
Immensum	Uenti	Ensis	Letiferum
Uastum	Luctantes	Bellicus	Letale
Altum	Rapidi	Stricus	Furiale
		Tinniens	Atrum
Humor	Turbo	Nudus	Scuum
Circũfluus	Rapidus	Nudatus	Cruentum

Epitheta rerum bellicarum.

Tabificum	Crudelissima	Pauor	Ingens
Tabificum	& Clades	Trepidus	
Incosolabile	Miserrima		
Immedicabile	Ingens	Spolia	Manus
		Ampla	Parua
Sanguis	Suspiria		
Puniceus	Alta	Inuidia	
Purpureus		Tristis	Pugna
Roseus	Cura	Pallens	Acris
Rubicundus	Tristis	Pallida	Ambigua
Rutilus	Anxia	Macra	Pedestris
	Solicita	Lurida	Equestris
Fatum	Insomnis	Belligera	
Inexorabile			
Lachrymabile	Timor	Fuga	Signa
Doloriferum	Dubius	Turpis	Militaris
	Solicitus	Ignaua	
Lachryme	Mestus		
Amare		Victoria	Custodia
Tepide	Dolor	Leta	Vigilans
Salse	Inconsolabilis	Triumphalis	
Oborte		Palmifera	
	Meror		Hostile
Strages	Luctificus	Exercitus	Telum
Sceuissima	Tristis	Numerosus	

De variandi formulis tam pedestri q̃ soluto sermone.

Quum innumeri formæ sunt variandi modi quos probatorum authorum imitatione & frequenti & studiosa lectione potius q̃ formularum incultatione assegnaris, paucas hic e multis inseruimus. quibus initiatis ad affluentiorem copiam emerges tandem modo nõ remissam adhibueris diuiti ingenij venæ industriam. Quare hęc tantilla velut prægustamenta (& non illauta fortassis) præmisimus, quibus irritatus & allectus feruentius ad ampliora tibi incalescat desyderium. Quod si fructus quicq̃ ex his lucubratiunculis incommodum cuiuis immergat pietati nostræ fecisse satis videbor.

Cicero tã ingenio q̃ arte pstãtissimus magnopere studuit rẽ literariam ampliare.

Prima variatio fiat in ntõ. Cicero per Synthesin. i. pstructionẽ, p oẽs obliquos, verbo mutato in nomẽ verbale sic.

Ciceronis tam ingenio q̃ arte prestantis studiũ fuit rem literariã ampliare.
Ciceroni inerat vehemene desyderium
Ciceronẽ summa tenuit cupiditas
O Cicero insaciabilis erat tua voluptas — ampliandi rem literariam.
Cicerone quis studiosior
A Cicerone summa adhibita est diligentia

¶Secunda variatio ex æquo sic.

Tam ingenio q̄ arte
Tum ingenio tum arte
Et ingenio q arte
Ingenio pariter q arte
Ingenio simul q arte
Ingenio non minus ac arte
Ingenio turta ac arte
Ingenio non secus arte
Ingenio haud aliter ac arte
Ingenio eque ac arte
Ingenio perinde ac arte
Cicero — Simul ingenio simul arte — prestantissim⁹ plurimū studitrē literariā ampliare.
Ingenio non magis ac arte
Ingenio non amplius ac arte
Ingenio nō plus q̄ arte
Ut ingenio ita arte.
Ingenio haud inferior q̄ arte
Ingenio q idem arte
Pari vel ingenio vel arte
Ingenio non solum sed etiā arte
Ingenio non tantū sed etiā arte
Ingenio non modo sed etiam arte
Arte necum ingenio
Ingeniosissimus idem doctissimus.

Ingenij nō minori prestantia ac artis
Ingenij equa cū artis prestantia
Ingenij non minore ac artis prestantia
De quo dubites an arte an ingenio prestantior.
De quo dubites an ingenij an artis maior sit prestātia.
Cicero. In quo ingenij prestantia cū arte cōparanda certat.
Cuius ingenio ingenij prestantia doctrine respondet
Cuius ingenij prestantie artem equiparat.
Qui artis prestantiā cū ingenio equat.
Preter artem ingenio prestans
Preterq̄ qō ingenio etiā arte prestans.

¶Tertia variatio per synonymiam huius dictionis præstans.

Prestans
Prepollens.
Precellens
Excellens.
Antecellens
Prenitens.
Cicero tam ingenio q̄ arte valde — Precipuus — Singularis — magnopere studuit rē literariā ampliare.
Eximius
Egregius
Perspicuus
Illustris
Insignis.
Preclarus.

¶Alia variatio per relatiuum & synonymyam verbi sic,

Cicero ꝙ tam arte ꝫ ingenio valde

Prestitit
Prepollut
Preceſſit
Excelluit
Intercelluit
Preminuit
Preluxit
Prefulſit
Reſplenduit

plurimū ſtuduit rēliterariā ampliare.

¶Alia variatio p ſynonymiā ſubſtātiui ī obliquo cū verbo cōiūcti p Periphraſin.

Cicero ꝙ tā ingenij ꝫ artis ſingularis

Preſtantia
Excellentia
Politie
Candore
Nitore
Splendore
Magnitudine
Magnificentia
Claritate
Perſpicuitate

preluxit plurimū ſtuduit rem literariam ampliare.

¶Alia variatio per Syntaſin relatiui in gtō.

Cicero cui⁹ inſignis erat tā artis ꝫ ingenij

Preſtantia
Excellentia
Polities
Candor
Splendor
Nitor
Magnitudo
Claritudo
Perſpicuitas

plurimū ſtuduit ⁊c.

¶Alia variatio p Syntaſin relatiui in dtō.

Cicero cui inerat ſingularis ſa tam artis ꝫ ingenij

Preſtantia
Excellentia
Candor
Polities.

plurimū ſtuduit ⁊c.

¶Alia variatio per Syntaſin relatiui in accuſatiuo ſic.

Cicero quē tā artis ꝫ ingenij

Ditauit
Ornauit
Decorauit
Celebrauit

Preſtantia
Excellentia
Candor
Splendor
Nitor
Polities
Magnitudo

plurimū ſtuduit ⁊c.

Alia variatio per Syntaſin relatiui in abltō ſubſtantiuo mutato in adiectiuū neutrius gñis p Hyperbolen.

Cicero quo tam arte ꝙ ingenio nihil mortale

Prestantius
Excellentius
Candidius
Splendidius
Politius
Perspicacius
Magnificētius
Magis perspicuum.

plurimū studuit cē.

¶Alia variatio per cōparatiuum vniuersali negatiuo adiuncto.

Cicero quo tā arte ꝙ ingenio nemo nō alter

Prestantior
Excellentior
Candidior
Splendidior
Politior
Perspicacior

plurimū studuit cē.

¶Alia variatio augendo comparationem per aduerbia multo & lōge sic.

Cicero q̄ tā arte ꝙ ingenio ceteris multo vel longe

Prestantior
Excellentior
Candidior
Splendidior
Politior
Perspicatior

plurimū studuit cē.

¶Alia variatio p superlationē augendo cū aduerbijs multo & q̄ sic.

Cicero q̄ tā arte ꝙ ingenio multo vel ꝙ

Prestantissimus
Perspicacissimus
Splendidissimus
Politissimus
Excellentissimus
Illustrissimus
Preclarissimus

plurimū studuit cē.

¶Alia variatio p verba superlationis cū aduerbijs multo, longe, & facile sic.

Cicero q̄ tam arte ꝙ ingenio longe multo, facile

Prestitit
Uicit
Superauit
Excelluit
Antecellit.
Prepollut
Preuertit
Preluxit
Antecessit
Antevlit

plurimū studuit cē.

¶Alia variatio per synonymiam huius aduerbij plurimum,

plarimum
Admodum
Virum in modum
Summopere
Magnopere
Cicero ꝯ tam arte ꝯ ingenio prestantissimus — Maximopere
Valde
Omnes — studuit rem literariam ampliare.
Apprime
Oppido
Impendio
Maxime
Uehemẽter
Iterum atq; iterum

¶ Alia variatio per synonymiam huius verbi studuit sic.

Studuit
Elaborauit
Insudauit
Cicero tã arte ꝯ ingenio pstantissimus — Inuigilauit
Applicuit animũ — vt rẽ literariã ampliaret.
Adiunxit animũ
Dedit operam summã
Nauauit operam summam.

¶ Alia variatio mutando verbum in nomen verbale sic.

Studium
Ciceronis tã arte ꝯ ingenio prestantissimus erat vehemens fuit. — Labor
Industria
Opera
Diligentia — vt rẽ literariam ampliaret.
Desyderium.

Vel sic.

Studiosus
Cicero tam arte ꝯ ingenio prestans summopere fuit — Auidus
Cupidus
Diligens — in re literaria ampliãda.
Industriosus

¶ Alia variatio per syntasin verbalis per omnes casus sic.

Studij
Cicero tã arte ꝯ ingenio prestãtissimꝰ impendit plurimũ — Laboris
Industrie
Sudoris — vt rem literariã ampliaret.
Opere
Diligentie

¶ Alia variatio per Syntasyn datiui sic.

Studio
Cicero tam arte ꝯ ingenio prestãs intentus elaborauit — Labori
Industrie
Opere — vt rẽ literariam ampliaret.
Diligentie
Sudori

¶Alia variatio per Syntaſin accuſatiui: mutato aduerbio in adiectiuum ſic.

	Summū ſtudium	
	Maximū laborem	
Cicero tā arte q̄ ingenio preſtātiſſim⁹	Permagnā induſtriam.	
adhibuit vel impendit.	Ingentes ſudores	
	Immenſam diligentiā	in reliteraria ampliada.
	Non paruā operam.	

¶Alia variatio per Syntaſin ablti mutando infinitiuum modū in verbale ſic.

	Studio	
Cicero tā arte q̄ ingenio preſtātiſſim⁹	Labore	
p̄ſecut⁹ eſt ingēti	Induſtria	
	Sudore	ampliationē reliteraric.
	Diligentia	

¶Alia variatio, per ſynonymiam huius infinitiui ampliare.

	Ampliare	
	Amplificare	
Cicero tā arte q̄ ingento preſtātiſſim⁹	Locupletare	
ſummopere ſtuduit	Ditare	
	Celebrare	remliterariam.
	Magnificare	
	Decorare	
	Ornare	

¶Alia variatio mutando infinitiuum ampliare in gerundium in di ſic.

	Ampliandi	
	Amplificandi	
Ciceroni q̄ tā arte q̄	Locupletandi	
ingenio p̄ſtitit merat	Ditandi	
ſummum ſtudium	Celebrandi	remliterariam.
	Decorandi	
	Eromandi	

¶Alia variatio mutando infinitiuum ampliare in gerundiū in dum.

	Ampliandum	
Cicero tam arte q̄	Ditandum	
igenio p̄ſtās ſummā	Locupletandū	remliterariam.
adhibuit diligentiam ad	Eromandum	
	Celebrandum	

¶Alia variatio mutando infinitiuum in gerundium in do.

	Ampliando	
Cicero tā arte q̄ ingenio preſtātiſſim⁹	Ditando	
aſſumpſit plurimū	Locupletando	remliterariam.
ſtudij in	Eromando	
	Celebrando	

¶Alia variatio mutando gerundium in verbale accusatiui casus.

Cicero tã arte ꝫ ingenio ꝑstãtissim⁹ ingẽtes studioꝝ ꝓpensius est circa	Ampliationem Amplificationem Locupletationẽ Exornationẽ	reliterarie.

¶Alia variatio per Syntasin verbalis in ablatiuo.

Cicero tã arte ꝫ ingenio ꝑstãtissim⁹ maximã fecit diligẽtiã in	Ampliatione Amplificatione Locupletatione Exornatione	reliterarie.

¶Alia variatio mutando gerundia in coniũctiuum modum verbi sic.

Ciceronon parũ laboris iuscepit vt	Ampliaret Locupletaret Ditaret Exornaret	rem literariam.

¶Alia variatio per synonymiam harũ dictionum rem literariam &c.

	Rem literariam.
Cicero tã arte ꝫ ingenio ꝑstãtissimus plurimum studuit ampliare	Romanam linguam. Latium sermonem. Latialem sermonem. Latinum eloquium.

¶Quum præclarissimi authores diuite vena prædíti, ad ingenij vires ostentandas nunc rem ita succincte & angustè cogunt & constringunt, vt quod demi possit sit nihil. Rursus rem (q̃uis breuissimam) nũc ita dilatãt & locupletant, vt quod addi possit excogites nihil. Vt testatur Maronis experientię de ortu solis, de Iride, de gelu cõcreto Subiecimus hic quasdã nostri ingenioli experientias de virtutis immortalitate, Ea demum gratia vt tam pedestri q̃ soluto sermone / imitando discat iuuentus, rem (vel cõ tractam) ampliare, & (velut protheos vultus) verborũ copia variare.

¶Virtus immortalis.

Posteritate nitens omni duratior æuo,
Altiuolans virtus non moritura viret.

¶Alia variatio.

Virtutem excubiæ seruant vigilantius argo
Mortis ab interitu perpetua arce poli.

¶Alia.

Insuperabilior virtus adamante superstes
Tempore perpetuo nõ cariosa viget.
¶Alia.
Virtuti haud minuat vires rugosa senectus
Quin præstet semper firma vigore suo.
¶Alia.
Amne soporifero passura obliuio nusq̃
Virtus perpetua laude canenda manet.
¶Alia.
Cuncta carybdeo mors quæ rapit ore voraci
In virtute queat iuris habere nihil.
¶Alia.
Haud Acheronteas virtus visura paludes,
Imperio viuit semper olympiaco.
¶Alia.
Non Erebi tristes virtus passura tenebras
In paradisiaca luce perenne nitet.
¶Alia.
Carcere cerbereo non vis adamantina claudat
Virtutem, penetrans quin volet athanatis.
¶Alia.
Hesperidum auricomis virtus præstãtior hortis
Cui vis perpetuum nulla virere rapit.
¶Alia.
Eugaddi superat fragrans opobalsama virtus
Quæ spirans redolet semper odore nouo.
¶Alia.
Fructiparens riguo virtus fœcundior horto
Pullulat æterno flore nitente virens.
¶Alia.
Pascitur ambrosię virtus cultissima succo,
Perpetuo vt Daphne floret honore comę.
¶Alia.
Candidior niueis virtus est alba ligustris
Aeui quam caries nulla nigrare queat.
¶Alia.
Extat Hamadryadum virtus viuatior æuo
Quam mortis nunq̃ funera dira premant.
¶Alia.

Quem subit occasum sub Calpe hiperione natus
Non videt hunc virtus sed sine fine nitet.

¶Alia.

Cornigerę Phœbes mortalia cuncta sub axe
Vendicat at virtus viuere perpetuo.

¶Alia.

Stelliferi virtus arcem sibi poscit olympi
Haud Phlegetonteis interitura rogis.

¶Alia.

Insatiabilibus qui faucibus exedit annos
Saturni haud virtus est peritura fame.

¶Alia.

Fulminea hanc orbis molem quę tela cyclopũ
Soluent virtutem non temerare valent.

¶Alia.

Nil terrestre vides quod non mors tabida perdet
Virtutis solidæ vita perennis erit.

¶Alia.

Virtutem obfuscet non vlla rubigo, beryllus
Siue vt erithreus prænitet vsq; lapis.

¶Alia.

Exitiale frigus non torridus officit æstus
Virtuti, maneat quin sine fine virens.

¶Alia.

Irresolubilibus virtus clara euolat alis
Lucida nec radijs cedit Apollineis.

¶Alia.

Nititur ad metam natura mobile quoduis
At metæ virtus nescia sæcla mouet.

¶Alia.

Lurida non Hecates viciarint carmine phyltra
Virtutem, at florens integra semper erit.

¶Alia.

Naturale suum centron quando appetit omne
Aeternat virtus cœlifero orbe locum.

¶Alia.

Prorepit ad finem cum nox lux mensis & annus
Irradians virtus sine carenda manet.

¶Alia.

Odryſſos luctus virtus Niobeſq; dolores
Spernens, æterna fœlicitate ſalit.

¶Alia.

Prorſus cum ſuperis eadem ſortita poteſtas
Virtuti, vt nequeant poſſe ſubire neci.

¶Alia.

Sydereo ſolio virtus regina triumphans
Aeterni imperij cum Ioue ſceptra tenet.

Finis.

¶De magiſtratibus veterum Romanorum.

¶De regibus.

ROmanum imperium primo reges habuere.
Romulus his prim⁹, Numa pompiliuſq; ſcds,
Hoſtilius Tullus, ſequit quē Martius Ancus,
Poſt hūc Tarquini⁹ priſcus, dehinc Serui⁹ ille
Tullius, extremus rex Tarquiniuſq; ſuperbus.

¶Primo imperiū romanū reges habuere. quoꝝ pum⁹ fuit Romulus. ſcō Numa Pompilius. Tertius Tullus hoſtilius. Quartus Ancus Martius. chtus Tarquinius ꝓciſcus. ſextus Seruius Tullius. ſeptimus ⁊ vltimus Tarquinius ſuperbus. Cū Roma auſpicijs Romuli ꝓdita eſt. ſub hinc reges ei⁹ imperiū tenuerūt de quibus Florus ꝓpitomatū ꝓmo. hec eſt prima etas populi Romani. ⁊ quaſi infantia. quā habuit ſub regibus ſeptem quadā fatoꝝ induſtria tū varijs ingenio: vt reſpublica ⁊ vrbs ita poſtulabat. Nā ꝙd Romulo ardenti⁹ ⁊ tali opus fuit vt muaderet regnū. Quid Numa religioſius ritare populo ſcit: vt feror ꝓpius deoꝝ metu mitigaretur. Quid ille multifex artifex Tullius bellatorib⁹ viris q̄ neceſſarius: vt acueret ratione virtutē. Quid edificato: Ancus: vt vrbem colonia extenderet. ⁊ ponte iūgeret. ⁊ muro cingeretur. Jam vero Tarquinius ornandā ⁊ inſignia: quanta ꝓcipi populi addiderunt ex ipſo habitu dignitate. Actus a Seruio cenſus ꝙd effecit: miſi vt ipſa ſe noſceret reſpublica. Poſtremo ſuperbi illius Tarquinij importuna dñatio non nihil. imo plurimum profuit. Sic enī effectū eſt: vt agitatus iniurijs populus: cupiditate libertatis incenderetur. hec ille.

¶De conſulibus.

Regibus exactis Romana potentia binis
Conſulibuſq; ceſſit, quibus annua facta poteſtas
Damnent vel ſoluant quemuis per iuſſa ſenatus
Officio functi dicti ſunt conſu(q;)lares.

¶Eractis et expulſis regibus ob ſtuprū Lucretie a ſexto Tarquinio: filio Tarquinij ſuperbi. Bini ſingulis annis cōſules creabātur. Sotū author ita annī ſpacio ꝑdurabat: ꝙ cōpleto/populus romanus in cāpo Martio cōgregat⁹ de cōſulib⁹ eligēdis in comitijs pertractabāt. Officiū conſulū id erat: exercitū diligenti⁹ ⁊ opera volūtate et miſſi ſenatus. Eis cōceſſa poteſtate dānādi/vt ſolui ꝙd iubeāt: ⁊ duodecim homines faſces ⁊ ſecures manibus geſtātes ꝓ vtroq; conſule ire ſolebāt. ⁊ iſ lictores appellati ſunt. Cōſules ſunt dicti/ex reſpublice plurimū ꝓſulēdi. bini ſingulis annis creabantur. Vnde romani annoꝝ. ꝯputationē: rerūq; geſtarū ſeriem per conſules de-

signabāt: vt greci per olympiadas. Capue enī quo ād factū esset q̄ reos ē cū ꝓsules erāt significauerūt. vt ne per ola regiā potestatē sibi vendicaret: lege lata institutū est/vt puocatio ab eis ad populū esset: neue possent in caput ciuis Romani animaduertere ni iussu populi: solo hoc eis relicto cāpus Martius vt coercere possent ꝯ in vinctla publica duci iuberēt. Ita cōsulatus dignitas constitit. Martiꝰ cāpꝰ Rome erat sic dictꝰ: q̄ Martī cōsecratꝰ esset. de quo Titus Liuius. Liber Tarquinior ꝙ inter vrbē ꝯ Tyberim erat Martī ꝙsecratꝰ. martiꝰ de ih cāpꝰ fuit. In eūq̄ multitudinis capax erat) populus Romanus ad eligendos magistratꝰ cōuenire solebat.

¶De lictoribus.

Bis sex lictores fasces virgasq; ligatas
Gestabant manibus præ consulibusq; mearunt,
Transuerso a licio dicti virgis ve ligandis.

¶ Lictor magistratuū minister ac satelles erat dictꝰ sic(vt nōnulli volūt) alligādo vel q̄ virgarū fasceꝰ ligatos gerebāt lictores. vel q̄ cū magistratꝰ ppli Romani virgis quēcūq̄ verberari iussissent: crura eiꝰ ac manus ligare solebāt lictores. Aliī a lino vel licio appellatū dicūt: q̄ lictores licio ex transuerso cincti erant. Erant vt ita cōsuli lictores duodecim. Ceteris vero magistratibꝰ qualescūq̄ sunt pcōsulesq̄ extraordinarū gerūt consulatū) pticides pretores: ꝛ id genus tantum ter.

¶De senatoribus.

Roma senatores centum primo sibi legit
Romulus ijs auctor, post reges aucta ducentis
Hi dicti patres conscripti ætate & honore
Vel parili cura, respublica q̄ regeretur
Ijs, veluti liberi, de ijs patricij sua proles.

¶ Senatores primo centum nūero ꝙ Romulꝰ stabiliti sunt. deinde exactis regibꝰ nūero ducentū adaucti. ꝙ oēs hi patres cōscripti nominati sunt: siue etate/siue sollicitudine curę: q̄ sicut parens liberos/ita ipsi remp. regebāt. De quibus Salustius: Delecti quibus corpus annis infirmū/ingenium sapientia validū erat: reipublice consulebant. Hi vel etate/vel cure similitudine patres appellabāt. Vocabātur conscripti: q̄ eorum nola aureis literis in quadam tabula cōscripta sunt. Eorū filij patricij dicebantur.

De Senatu.

Sancta senatorum collegia dicta senatus.
Quorum perstabat vita durante potestas.

¶ Senatus erat societas ac collegiū senatorū. Et aliqñ senat⁹ est collectiuū et significat illam multitudinem senatorū. vt Senatus hoc agendū decreuit. Nōnūq̄ senat⁹ capitur p loco quo senatores conuenīebāt ad consul: tandū de reipublice negotijs. vt hic. Oratione habui in senatu: qđ sepe apud Ciceronē est inuenire. ꝛ tunc ꝙ Metonomiam capitur contentum pro continente. Senatorum authoritas et dignitas eorum durante vita perstabat.

¶De dictatore.

Romano populo subito vis si accidit ingens
Vnde sequi clades videatur magna, creatus
Dictator fuerat, cui summa potentia regis
Summus honorq; datus, cui dictatura manebat
Semestri spacio, minus aut plus res vbi poscit

Hinc equitum fuberat dictatoriq; magister
Hic ita militibus populo velut ille præesset.

¶ Dictator qõ a cõsule dicebat cui dicto oẽs audientes essent appellat⁹ est. Erat q; extraordinarius magistrat⁹: tum solũ cũ vis aliqua maior repente obortа ingentem vrbi cladem minitari videretur creabatur. habebat dictator ius animadvertendi in cuiusq; ciuis Romani caput: nec ab eo prouocandi ius erat. Lictores et ynmersa regum insignia habebat: dictatori ceteros magistratus eligere licebat: a quib⁹ dictãdis quidã polũt dictatorem appellatũ. Dicebat sibi dictator magistrũ eqtũ/q̃ talis apud dictatorẽ erat: quales apud reges tribuni equitũ celeresq;. Vtq; dictatori ius summũ i populũ: ita magistro eqtũ in oẽs milites erat: dicta tura sexto mense finiebatur/nũc citius/nũc tardius: vt necessitas postulabat.

¶ De imperatore siue duce.

Dux exercitui romano tempore belli
Induperator erat, populi arbitrio quoq; lectus
Consul/dictator/prętor/vel qui magis aptus
Cui summum imperiũ, cum bello finit idemq;.

¶ Imperator is dicebatur q̃ perdurante bello erat romano exercitui electus cõmuni concordia populi: vel cõsul/dictator/prętor/vel alius quispiam magistrat⁹. Imperatoris appellatio tametsi dux militare officium in bello tuisset: cõuetudine tñ inducta est: vt hi reipublice romane gubernacula soli tenebãt: imperatorũ nomẽ ad dignitatẽ trãtulerint: regio nole reiectoq; post exactos reges odio Romanis habebat. Quippe imperatores dicebantur q̃ senatus⁹ populi romani iussu vel ducebant exercitus/vel quinctas adm militrabãt. Itaq; hi nõ dñi erãt: sed ministri quib⁹ postea in tyrannidẽ versus sit. Dic magistratus et imperatorum nomen in eum translatũ sit: qui romani imperij gubernacula tenet. Et q̃libet imperator siue dux duos legatos habebat.

¶ De tribunis plæbis.

Cum plæbs a patribus dissentit Roma tribunos
Plæbis delegit, fuerat quis tanta potestas
Vt si non per eos essent consulta senatus
(T scripto a tergo) signata probata, habebãtur
Irrita, curabant a vi defendere plæbem.

¶ In dissentione plebis a patrib⁹ faciunt tribuni plebis: quib⁹ maxima est tradita potestas quippe q̃ prouocabatur ad eos: ea senatusconsulta nulla p eos approbata: q̃ subscriptione T̃ altere a tergo signata fuissent: habebãtur irrita. hi potissime plebẽ ne a patrib⁹ opprimeretur tutabãtur nobilitati imperiũ reipublicẽ tes. hi etiã liberi erãt q̃ exempti in vrbe q̃ extra vrbẽ Romã q nulli militare q̃ sacrosancti dicebantur. Et si magistrat⁹ ali⁹ eos cõtumelia vlla affecisset: truncatis eius cervicibus in templo Ioues cõsecrabatur quorũ ministri victores appellabantur.

¶ De prętore.

Bellorum gratia cum consul abesset vterq;
Electus prætor, populo qui redderet iura
Et cohibere malos potuit seruare bonosq;.

¶ Prętor quasi prestor/magistrat⁹ populi romani creatus est (ob iura ab vrbe bellorũ gratia auocarẽtur) militaris est: vt in vrbe ius redderet. flagitiosos plectebat q̃ innocẽtes subleuabat: q̃ vnicuiq; iusticiã admiistrabat: sicut nunc vrbis prepositi q̃ potestates. i. dfungunt authoritate iura reddendo: et officiũ iura dicebatur.

De magistratibus

¶De præfecto annonæ.

Annonæ dictus præfectus, cui data cura
Vrbi vt prospiciat frumentũ, æquo precioq;
Vt cogat vendi in medium clausumq; proferri.

¶ Præfectus annone erat magistratus q̃ annone pto ipsi⁹ vrbis alimonia ꝓparãde ꝓposit⁹ fuit: hic emẽdi frumẽti curã habebat: aduehi vndecunq; ꝙ aduectum insto pretio ventre vẽdiq; faciebat. Si quis vltra necessitatẽ habebat in mediũ cogebat proferri. Et hic peculiariter hodie prefectus annone dicebatur.

¶De præfecto vrbis.

Quando magistratus aberant reliqui data summa
Vrbis præfecto dominetur in vrbe potestas
Defectus vrbis renouet domuumq; ruinas.

¶ Erat preterea apud romanos prefect⁹ vrbis q̃ tot⁹ vrbis administrationẽ (absentib⁹ maioribus magistratib⁹) habebat. Eius etiã officiũ erat munire ac restaurare oks defect⁹ vrbis aduenientes ꝙ cũ superiores magistrat⁹ vrbe excesserant io summus administrator cum rege manebat.

¶De præfecto vigilum.

Præfectus vigilum præerat custodibus vrbis
Lustrando insidias nocturnas cura premendi
Huic data, deprensos claudendi in vincula fontes.

¶ Prefectus vigilũ is erat qui multo ꝓsidio munitus vrbẽ noctu circuire: phibere incẽdia/aut excitata extinguere/malefactores/fures/ ꝙ ceteros id genus hoies nequitiã noctu exercẽtes cõprehẽdere ꝙ in vincula cõiicere habebat.

¶De pontifice.

Pontifices sacris præerant, ijs cura dabatur
Pontes restituant, ijs maioresq; minores.
Qui reliquis præerat dictus fuerat quoq; summus.

¶ Pontifices dicebãtur p̃cipes antistitũ ꝙ sacrorũ augurioꝝ. inter q̃s vnus summus pontifex maxim⁹ siue pontificũ rex ꝙ sacrorũ habebatur. põtifex a posse ꝙ facio vt plerisq; volunt. vel a ponte et facio: vt Varro tradit. Nã põtifex⁹ pons Sublic⁹ primũ est factus/ ꝙ postea sepe reparatus: necnon ceterorũ pontiũ restituendorum cura eis data erat. Erãt aũt minores et maiores pontifices: inter q̃s vt dixi vnus summ⁹: q̃ põtifex maxim⁹ siue summ⁹ põtifex dicebat: qõ a romanis veteribꝰ summ ptũ/nostreq; religionis hoies seruãt. Nam minores pontifices episcopos. maiores põtifices archiepos. ꝙ papam maximũ siue summũ pontificem (q̃ ecclesie catholice presit) appellant. Vnde pontificatus ipsius pontificis dignitas.

¶De censoribus.

Censores dicti, quibus est concessa potestas
Ciuis romani cuiusuis pendere census
Pondera sicq; vias simul ornamenta stateras
Curare & mores, ius illis condere lustrum
Censum agere quinto quouis anno, remouere
Quosq; minus dignos censebant esse senatu
Et quinquennali spacio censura manebat

Primo iſs deinde decem tantum vel menſibus octo.

¶ Cenſores erant magiſtratus maxime authoritatis et prudentie. Horū cura fuit eſtimationes/ſtateras/pōdera/ornamēta/vitaſq; ciuitatis ſuburbiorūq; munitiones priuatū vbi ſinistrorū vt dedite haberētur perſtructure vrbis/ciuili impenſio ſuguriacnas reſecare/morbo' preeſſe. Vi magiſtratus in initio ſuo ſiquidē ſi plures eſſent poſtea decē et octo meſes ſibi ſtatum. Cēſores a cenſendo vocitati ſunt: q' ſi quē ciui quisq; eſtimare ſolitus ſit/quāti illū eſtimarent. Vnicū propter duraturā bella cenſus eſtimatiōs rerū ac honorū ſm quā tributa pendebāt inchoata nō eſſet/cōſulesq; belli impliciti id preſtare nō poſſent) cenſores creati ſunt qui octo quoque anno cēſum agerent ciuiūq; romanorū nūerū facultatesq; recenſerent: a cēſu agendo cenſores appellati ſunt. Cura deinde morū ac diſcipline romane huic magiſtratui tradita: in tantūq; authoritas eoꝝ creuit: vt ſub poteſtate eſſent huc primarij publicorūq; locorū: vectigal populi romani in ſenatum legere/ſenat' precipē deſcribere/cēſum agere/luſtrū cōdere/equū adimere: et eos putaſſet dignos cenſu amouere. Inde cēſura dignitas cenſoria.

¶ De queſtore.

Queſtores dicti quibus vrbis cura peculi
Tradita quærendi,& ſeruandi æraria,necnon
Vrbis prouentus,vectigal,& rationes
Exigere aſſoliti,ac inquirere de malefactis.

¶ Queſtorū erat officiū inquere reipublice rationes/vrbis romane vectigalia prouectuſq; exigere. cōtrouerſie ciuiū coā his agebātur/ab his queſtionib' q' latibus finis aut ſententijs ſint aliter imponeba'. Queſtores per ſyncopā quaſi queſtores dicti ſunt. Vnde Cicero in diuin' inquit. Vi precipue publice rationes de pecunijs erārū vectigalia agebant: et reorū ſuū habebāt in malefacta quos inquere ſolebāt propter q̄ a queſtionib' exercitio nōnulli putant queſtores appellatos. Legiterij queſtores a populo creatos ſuiſſe ex tribunos rei' preclarius. Vi qui vias parietāq; publicā curabāt. Inde queſtura queſtorij officium.

¶ De interrege.

Diſſidium quoties ſuper ipſa comitia factum
Interrex populi conſenſu ſæpe creatus
Plena magiſtratu dignū cui facta poteſtas
Eligat,ad tempus teneat ſedem vt vacantem
Dictum interregnum/vacat hęc quo tempore ſedes
Quod tum ceſſabat noua quando electio facta.

¶ Interrex is dicebat' q' quoties tranſmittebat' ad eū diſſidiū inter ipſa comitia de illo quo magiſtratu eligendo accideret populi conſenſu creatus eſt. Qui talē magiſtratum eligēdi tradita eſt poteſtas: vel q' loco illi' magiſtrat' p' rege collimus eſt. Ab interregnū eſt cūloco magiſtratus interrex creatur. Titus Liuius. Cum ſine curuli magiſtratu eſſet: tum patres conſilio coire: interregē creare: ea conſentio/cōſules ut an tribuni militū creare crearentur. In interregno rem cōplures dies tenuit. Propterea quod interregnū appellatur: ſi etiam quo regnum vacat rege: hęc eſt quoties in vetustum loco nouus rex preficeretur.

¶ De ędilibus.

Aedibus ædiles pręerant ſacris quoq; priuis
Hi vel aquæductus curabant atq; cloacas
Et loca cuncta vrbis ſeruanda a ſorde ruina

Si pro syncæro quicq; vendi vitiosum
Obtigit, imperium reddi cogebat eorum
Carmina sunt horum iussu recitata theatro
Currules dicti sunt q; curru veherentur.

¶ Ediles ab ædib⁹ dicti sunt: magistrat⁹ erant q̄ nō modo sacrarū / sed etiā priuatarū ediū curā gerebāt: ludos quoscunq; & ex quacunq; causā instituere ad eos pertinebat. Comedie & tragedie & ediū in illis recitabāt̄ur: loca in theatro assignabātur. Et si ea rerū aut ſumentū morbosum vitiosum ve p integro sanoq; vendidisset edilis ediū emptori ſaccurrebat. Hi etiā curā gerebāt vt cloace & aqueductus ceteraq; edificia tam priuata q̄ publica: ſancta / mūda / & integra ſeruarentur. Denicq; ſi quid vitiosum p ſyncero / fractū pro integro venūdabatur: ediles imperio reddebātur. Idq; edilitiū ediciū dicebatur. Et qi ædes ſella curruli vtebāt̄ur ſaltem patricij: reddes currules dicti ſunt. Alij ex plebe ædiles plebei ſunt dicti: qui non ſedebāt in currulibus. Edilitas / edilitatus / & edilicij eſt officiū dignitaſq; edilis.

¶ Chiliarcha, Centurio, Decurio.

Militibus præerat millenis chi(q;)liarcha,
Centurio centum, denis ſic decurioq;.

¶ Chiliarcha dictus q̄ mille militib⁹ preerat: dict⁹ a chilos grece qđ eſt mille / & archos qđ eſt princeps. Et turio centū militib⁹ p̄ſidebat: vnde grece hecaton tarchos dictus. Decurio dictus qui decem militum princeps erat: hic grece decarchos appellatur.

¶ Populus.

Eſt collectiuum populus / quod continet omnes
Romanos ciues tam claros q̄ inferiores.

¶ Popul⁹ nomen collectiū eſt: ſua appellatione: Romanos oēs tā nobiles q̄ ignobiles complectens. Et dicit̄ habitare in patres / patricios / viros qui nobiliori genere orti & meliores erāt cōditione: & in plebem qui erant ignobilium. Inde plebei qui erant de plebe.

¶ Plebs.

Plebs populi pars eſt abiectior inferiorq;.

¶ Plebs eſt pars populi inferior & abiectior: & ignobilib⁹ cōſtans. Plebe appellatā p viliori parte alicuⁱ multitudinis. Quidius de celicolis ſcribēs ait. Decima leuaq; deo ſum. Tertia hoc tibi valuis celebrāmur ſpertis. Plebs habitat vastis locis: a fronte potentes celicole.

¶ Comitia.

Ipſa magiſtratus electio facta, locusq;
Concio vel populi ſunt dicta comitia, ſicq;
Quo fieret, tempus fuerat quod eiq; ſtatutum.

¶ Comitia ē a con et itio ſiue eo dicti eſt q̄ popul⁹ conuenire debat⁹ ſtatutis temporibus ad eligēdos magiſtrat⁹. Illa igitur populi congregatio comitia dicebatur ſiue electio magiſtratus ſiue locus in quo fiebat electio ſiue ipſa electionis. vnde dies comitiales dicti ſunt.

¶ Magiſtratus.

Non ſolum officiū, ſed quiſquis fungitur ipſo
Eſto magiſtratus, collecti & officiales.

¶ Magiſtratus aliqñ concretū eſt, & nō collectiuū. & eſt aliquis officialis & dignitas

te fungens. Aliqñ cõcretum et collectiñ. q tñ ẽ officialiũ collectio. Aliqñ abstracte ẽ q̃ nunc dignitatem ipsam significet.

¶ Legio.

Continuit peditũ legio sex millia centum, &
Hinc septingentos sic ter denos equites q;

¶ Legio erat militũ cetus vtra ex mille aut eo q̃ plures sexte millibꝰ q̃nis paucioribꝰ sex millibꝰ. sed inter duos illos ter minos intercepti. Dicit aũt q̃ ex mille sexcentos q̃ sexaginta sex primerit. Alios placet quidꝰ aliam tñ legione ẽ constare pedita tũ ex: mille centũ: q̃ septingentos. xxx. eqtes: decẽ cohortibꝰ firmata erat legio.

¶ Cohors.

Continuit legio denos in sese cohortes
Quarum prima equites quadragenos quoq; binos
Millenos pedites sic centũ quinq; tenebat,
Dehinc equites senos sexagenosq; secunda
Quingentos pedites quinquagenos quoq; quinq;
Tertia cum reliquis numero constabat eodem.

¶ Cohortes decẽ ex cõtinuit legio. prima cohors eqtib⁹ loricatis ducentis quadraginta octo bus cõstabat. peditib⁹ aũt mille centũ quinq: q̃ hec militaria dicebat. Secũda cohors eqtes sexaginta sex: pedites aũt quingẽtos quinquagintaquinq; habuit: q̃ hec quingtaria dicebat. tertia/quarta/q̃ cetere eodẽ numero q̃ secũda ꝓtinebat. quotaq; quingtaria dicta.

¶ Triumphus.

Hostibus euictis ingenti clade, vbi cessit
Romanis ducibus victoria læta, dabatur
Induperatori summo vel honore triumphus.
Vectus in aurato curru rutilante triumphans
Quattuor actus equis niueis, præeunte senatu
Ad capitolinas arces, tauroq; litabat.

¶ Triumphꝰ summus apud romanos honor: q̃ quidẽ duci romano ingẽti victoria parta: q̃ graui clade hostibꝰ illata: cõmissa gloria dabat. Itaq; q̃ triumphabat curru laurato q̃tuor albis equis vehebat: q̃ senatu pẽcte i capitoliũ ducẽ: tauro sacrificabat.

¶ Ouatio.

Hostibus haud cæsis, tamen absq; cruore fugatis
Semper ouare duci victoria parta ferebat
Vno vectus ouans & equo, ad tarpeia saxa
Plæbei aut equites hunc ducebant oue cæsa.

¶ Ouatio quoties non interfectis: sed fugatis hostibꝰ incruenta fuit victoria: ducẽ prosequebatur. Itaq; qui ouabãt vno vtebãtur equo: a plebeis siue equitibꝰ in capitolium deducti: ex oue sacrificium faciebant.

¶ Iusticiũ erat tps q̃ iura in vrbe Romana nemini reddebãtur ꝓinde ac reip. tẽporibus q̃ dabiso certamine hostes: sed aura claudebãtur q̃ iurgia tacebãt quoniq; instans periculum tolleretur.

¶ Primationes dicebant q̃ nullũ officiũ publicũ: nullã magistratũ exercebãt. Publicivero qui officia gerebãt. Colonia erat cetus aut multitudo ciuiũ trãsmissa in sen atus: ad inhabitandũ ciuitates alienas: aut grata custodiendi aut possidẽdi q̃ honori habitatores coloni dicebantur.

¶ Lex erat populi romani cõstitutio. Senatusconsultũ erat decretũ a senatu ꝓpositum. Plebiscitũ erat cõstitutio cõsentiũ plebis a tribunis ordinata. Decretũ a dictatore sicut edictũ ab edicto nota fac̃ hota.

¶ Cuius romani trib⁹ nob⁹ vocab̃ tur. sicut Publius Cornelius Scipio. Primũ ei⁹ prenome. Scõm nomen. Tertiũ cognomen. Ambustus addit̃ agnomẽ. Et apud romanos hiis notis cepta ꝓnotiantur opera ꝓsecũ efficere per A. Aulus intelligitur. per Ap. Appius. per C. Caius. per D. Darcus. per G. Gertus. per T. Titus. p T. Celi⁹. p S. Sanna. p Pu. Publius. p D. Decius. p L. Lucius. per Qu. Quintus. p Sp. Spuri⁹. p R. Roma. per Ro. Romanꝰ. p Pl. plebs. p Rp. Respublica. per Cos. Cõsules. per Se. Senatus. per Tr. Tribunus. per Se cõ. Senatusconsultum. per S. Sanctus. per Iu. Judices. per Q. Quintus.

¶ Finis.

Londini in ędibus VVinãdi de VVorde, anno domini. M.CCCCC.xxij.